

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

Elokuu 2023

Tampereelta
tukea lukutaito-
kampanjaan
Sivut A 12–13

 silta.fi

KirkkoHarri Henttinen:

Tutustukaa ensin itseenne

Sivut A 8–10

Kuva: Rami Marjamäki

Kuva: Emil Mäkymen

Lukiolaiset
haastavat
ilmasto-
talkoihin
Sivu A 3

Kuva: Emil Bobbyrev

Luonto hoitaa,
rauhoittaa
ja virkistää
metsäkylvyssä
Sivu A 7

Kuva: Rami Marjamäki

Yhteisöllisyys
on juurtunut
toimintaan
Tesomalla
Sivu A 14

PÄÄKIRJOITUS

Sami Kallioinen
viestintäjohtaja

Kuva: Arne Ormio

Tampere 2.8.2023

Kohtaamisten kirkko

Kirkolla on pitkä tutkimisen perinne, jota on ylläpitänyt kauan Tampereellakin toiminut Kirkon tutkimuskeskus (nykyisin Kirkon tutkimus ja koulutus). Tutkimuksissa on kiinnitetty erityistä huomiota ihmisten suhteeseen kirkkoon ja uskontoon. Sen lisäksi viime vuosina on yhä enemmän haluttu ymmärtää elämää kokonaisuutena, jossa uskonnolla ja kirkolla on oma roolinsa.

Keväällä 2023 tehtiin kolmas suurten seurakuntien yhteinen tunnettuustutkimus. Monien mielenkiintoisten havaintojen joukosta nousi esille huomio siitä, että nyt on aikuistunut ja aikuistumassa ensimmäinen sukupolvi, josta yli puolella ei ole kokemusta kirkkoon kuulumisesta. Sen sijaan yli 30-vuotiaista kirkkoon kuulumattomista noin 80 prosenttia on kuullut aikaisemmin kirkkoon, joten heillä on kokemus myös kirkosta eroamista.

Samassa tutkimuksessa kävi ilmi, että nuorimpien vastaajien eli 18–25-vuotiaiden odotukset ja mielikuva kirkosta olivat seuraavia sukupolvia myönteisempi ja uteliaampi. On siis selkeästi olemassa mahdollisuuksia luonteviini kohtaamisiin. Tätä tukee myös se, että tutkimusten mukaan nuoremmat sukupolvet ovat aikaisempia sukupolvia avoimempia keskustelemaan henkisistä ja myös hengellisistä asioista. Aiemmasta poiketen tämä koskee erityisesti nuoria miehiä.

Oleellista on, että mieli on avoin kuuntelemiseen ja kohtaamiseen.

On todennäköistä, että nämä kohtaamiset tapahtuvat muissa kuin kirkon perinteisissä tilanteissa, kuten rippikoulussa tai avioliittoon vihittäessä, sillä Tampereellakin parin vuoden kulluttua rippikouluikään tulevat ikäluokat, joista yhä suurempaa osaa ei ole kastettu. Tällöin kohtaamiset voivat tapahtua esimerkiksi Messukylän seurakunnan All inn -toiminnan kautta: se kokoaa perjantai-iltaisina Linnainmaan seurakuntakeskukseen Yökahvilaan säännöllisesti yli 150 nuorta.

Kaikissa ikäryhmissä seurakunnan kohtaaminen tapahtuu useimmiten paikallisen median tai hautausmaalla käynnin muodossa. Tampereella tämä tarkoittaa, että tutkimuksen mukaan noin puolet täysi-ikäisistä tamperelaisista käy vuosittain hautausmaalla. Tämän vuoksi muun muassa kesän hautausmaapäivystys Kalevankankaan hautausmaalla, juhlapyhien tilaisuudet hautausmailla ja hautahaku.fi-palvelu voivat olla merkityksellisiä kohtaamisen tukijoita.

Tampereen seurakuntien voimassa olevan strategian johdolaue "Tamperelaisen on mahdollista olla kristitty itselleen merkityksellisellä tavalla" haastaa jatkuvaan vuoropuheluun ja aitoon kuulemiseen.

Kuuleminen voi tapahtua arjen tapaamisissa ja monenlaisissa järjestetyissä keskusteluissa. Oleellista on, että mieli on avoin kuuntelemiseen ja kohtaamiseen. Siihen haastan kaikkia tamperelaisia. ♦

Elokuu

TULEVAT PYHÄT 6.8.–3.9.2023

6.8. Neljä pointtia lahjakkuudesta

Usko, että olet lahjakas. Kehitä ja kasvata lahjaasi. Käytä sitä toisten hyväksi. Ole kiitollinen. (Matt. 25:14–30)

13.8. Enkelin kosketus

Etsikkoaikaa kutsutaan enkelin kosketukseksi. Silloin on, ei pelkästään kuunneltava, vaan myös kuultava. "Jos te tänä päivänä kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydäntänne." (Hepr. 3:15; Luuk. 4:23–30)

20.8. Vankina minussa

"En edes ymmärrä, mitä teen. Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen. En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo. Kuka minut pelastaa?" (Room. 7:14–25)

27.8. Sanat muuttavat sisintä

Sydän ja sanat, ihme symbioosi. "Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu." Mutta jos haluat muuttaa sydäntäsi, ala puhua toisin. (Matt. 12:33–37)

3.9. Ulos kuplasta

"Jos tervehdit vain ystäviäsi, mitä erinomaista siinä on?" Jeesus kutsuu rikkomaan rajat ja ottamaan askeleen ulos valmiista profiloinneista. (Matt. 5:43–48)

Luomakunnan messu
su 27.8. kello 10
Tesoman kirkossa:
Martti Lammi, Tiia
Karvinen, Elina Peura

Kuva: Shutterstock

TERÄVÄT SANAT

Kuuden vanhana sain ensimmäisen puukkonni. Päivän puukonkäyttö tuotti illaksi veren tahrinan tupon peräti seitsemään sormeeseen – kahdeksaan siitakin kädestä, joka puukkoa pitelee. Ystäväni, sanat ovat vielä terävämpiä ja tekevät syvempiä haavoja. Siksi sanoja, somessa ja muualla, on käytettävä harkiten. On lopetettava juoksentelu ja istahdettava, mietittävä mihin terän osoittaisi. Keskenkasvuisuuttaan saa kyllä pyytää anteeksi, useimmiten itseltään. Ja silti haavoista jää aina arpi.

PALSTAN TEKSTIT:
Matti Huotari

HEILMI

Aina
aina
olen pelännyt hyviä
ihmisiä.
Sitä oikeassaolemisen
varmuutta
joka tekee kovaksi.
Armottomaksi.

Etsivät, kyselevät
veljeni ja sisareni,
erehtyväiset,
eksyläiset,
samaa sukua olemme,
turvassa toistemme
lähellä:
ei haavaisin sormin
voi poimia kiviä
toisten kivittämiseksi.

Maaria Leinonen, Suven ja
talven välimerkit, Kirjapaja 1992

Kuva: Marihaana Malkamäki

Ilmastoturit kannustavat käytännön ympäristötekoihin ja haastavat yrityksiä mukaan Nollapäästöpäivän kampanjaan. Kuva on julkaistu aiemmin *Opettaja*-lehden *Miten kohdata nuorten ympäristöhuoli* -artikkelin yhteydessä 6.5.2021.

Mikä on Nollapäästöpäivä?

Lempäälän lukion ja Tampereen Sammon keskuslukion Ilmastoturit sekä Espoon Otaniemen lukion KeTut, Kestävä tulevaisuus -ryhmä haastavat yrityksiä viestimään vuoden myönteisimmistä ilmastoteoistaan Nollapäästöpäivänä 21. syyskuuta.

Nollapäästöpäivä, Zero Emissions Day, on vuosittain vietettävä päivä, jolloin halutaan antaa maailmalle vapaapäivä fossiilisten polttoainesten käytöstä sekä lisätä tietoisuutta hiilidioksidipäästöjen aiheuttamista haitoista.

Haastekampanjassa ovat mukana myös Lempäälän kunta, Lempäälän ja Tampereen seurakunnat, Tampereen seudun ilmastokumppanuusverkosto, Climate Leadership Coalition, Lempäälän lämpö ja Ideapark.

Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyritys Business Tampere auttaa yrityksiä löytämään kumppaneita ja kasvumahdollisuuksia Tampereen seudulla ja kansainvälisesti.

– Yritysten vihreän siirtymän ja kestävän kasvun tukeminen ovat Business Tampereen ydintehtäviä, ja tätä tehtävää tukee myös Tampereen seudun Ilmastokumppanuusverkosto.

1 Mikä ilmastokumppanuusverkosto on, Business Tampereen kiertotalouden asiakkuusvastaava Pirkko Eteläaho?

– Ilmastokumppanuustoiminnan tarkoituksena on haastaa seudun yrityksiä ja yhteisöjä mukaan tavoittelemaan hiilineutraalia Tampereen seutua 2030.

Haluamme olla mukana tukemassa yrityksiä ilmastotyön eteenpäin viemisessä sekä tehdä näkyväksi Tampereen seudun yrityksissä ja yhteisöissä tehtäviä hienoja ilmastotekoja.

– Ilmastokumppanuusverkoston tärkeänä tehtävänä on myös saattaa eri toimijoita yhteen jakamaan kokemuksia ja oppimaan toisilta sekä inspiroitumaan muiden ilmastoteoista.

2 Miten kannustaisitte pirkanmaalaisia yrityksiä lähemään mukaan lukiolaisnuorten kampanjaan?

– Tampereen seudun yrityksissä tehdään jo valtavan hyvää ja monipuolista työtä ilmastoasioiden eteen. On hienoa, jos yritykset lähtevät mukaan ja vinkkaavat myös esimerkiksi kumppanuusyrityksistään, joiden toivoisivat osallistuvan kampanjaan.

– On erittäin tärkeää päästä ilmastoteemassa vuoropuheluun nuorten ja yritysten välillä – nuorissa on tulevaisuus, ja he ovat myös tulevaisuutemme työntekijöitä.

3 Millainen ilmastoteko sopii kampanjaan?

– Ilmastokumppanit voivat tehdä ilmastotyötä monella tavalla – oman organisaation toimintaa ja toimintamalleja kehittämällä tai esimerkiksi muiden toimijoiden ilmastotyötä tukevien tuotteiden tai palveluiden kautta.

4 Myös Tampereen seurakunnat tukee kampanjaa. Mikä on seurakuntien viesti haasteen esittäneille nuorille, pastori Jussi Holopainen

Diakonian ja yhteisvastuun yksiköstä?

– Hienoa, että olette halunneet kutsua juuri yrityksiä mukaan Nollapäästöpäivän kampanjaan! Toivo kestävämmästä tulevaisuudesta viriää yhdessä tekemisestä.

– Yhä useammat yritykset ovat mukana edistämässä vihreää siirtymää. Te nuoret kutsutte yrityksiä nyt kertomaan näistä ilmastoteoista. Tässä syntyy nyt hienoa vuorovaikutusta yritysten ja nuorten välillä. Kiitos siitä.

5 Entä pirkanmaalaisille yrityksille?

– *Silta*-lehden lukijakunnasta löytyy myös paljon yrittäjiä. Heille tämä haastekampanja on hyvä mahdollisuus viestiä nuorille, että on muiden kanssa tekemässä kestävämpää tulevaisuutta.

– Kannattaa myös miettiä, millainen merkitys sillä voi olla nuorten tulevaisuususkon ja toivon vahvistamisessa. Pientenkin askelten ottaminen ja niistä kertominen on tärkeitä.

– Myös Tampereen seurakunnat on mukana Tampereen seudun ilmastokumppanuusverkostossa. Rohkaisemme yrityksiä liittymään mukaan tähän verkkoon. ♦

Kirsi Airikka

Nollapäästöpäivä-tapahtuma 21.9. kello 17–19 Lempäälän Ideaparkissa. Yritykset voivat ilmoittautua kampanjaan 7.9. asti. Lisää: ilmastoturit.fi

Nollapäästöpäivänä lukiolaiset valitsevat äänestämällä parhaan ilmastoteon. Äänestämiseen voivat osallistua kaikki Suomen lukiolaiset.

Pispalan kirkon piharemontti aikataulussa

Työmaa on pääosin aikataulussaan, kertoo rakennuttajainsinööri **Krista Jaakkola** Tampereen seurakuntien kiinteistöpalveluista.

– Yksittäiset hankinnat, esimerkiksi terassin kaide, pyöräkatoksen valo ja muutama istutettava kasvilaji, saattavat tulla vasta syyskuun puolella, mutta ne eivät vaikuta pihan käyttöönottoon.

Kahvilan uusi terassi voidaan turvallisuussyistä ottaa käyttöön vasta, kun kaide on asennettu. Kaiteen valmistaa pirkanmaalainen yrittäjä, ja kesälomakausi pidentää toimitusaikoja.

Urakka on Jaakkolan mukaan edennyt ilman suuria yllätyksiä. Uusien sähköyötyöjen linjaa on kuitenkin jouduttu tilan puutteen vuoksi muuttamaan. Seurakuntatalon graniittiportaiden perustukset puolestaan olivat oletettua huonommassa kunnossa, joten ne jouduttiin purkamaan ja uusimaan.

Alapihan kaapelikaivannosta löytyi vanhaa jätettä, minkä takia maa-aines joudutaan tutkimaan ja odottamaan ELY-keskuksen päätöstä toimenpiteistä.

– Toivomme, että kyse on vain kotitalousjätteestä, eikä sen suurempia toimenpiteitä kuin maanvaihto tarvita. Kirkko sijaitsee ykkösluokan pohjavesialueella, joten tällaisten löydösten yhteydessä pitää kuitenkin toimia erityisen varovaisesti, Jaakkola sanoo.

Asiakkaiden ja henkilökunnan pääsy kiinteistöön on taattava koko piharemontin ajan. Kaikki sisäänkäynnit eivät siksi voi olla suljettuina yhtä aikaa.

– Sisäänkäynti voi muuttua jopa usean kerran viikossa, joten kävijöiden on seurattava työmaan opasteita, vinkkaa Jaakkola.

Autot suositellaan jätettäväksi vanhan Pispalan kirkon tontille tai Pispalan valtatie toisella puolella olevalle parkkipaikalle.

Ylä- tai alapihalla on koko ajan muutamia parkkipaikka kirkon käytössä, mutta ne on tarkoitettu liikuntaesteisille.

– Valitettavasti emme pysty turvaamaan esteetöntä kulkua kirkkoon piharemontin ajan. Ainoa kulkureitti kiinteistöön saattaa väliaikaisesti olla yläpihan kautta, jolloin matkalla on jyrkät portaat. Maasto on remontin takia epätasainen, joten yksin pyörätuolilla liikkuminen voi olla haastavaa.

Asta Kettunen

Kuva: Asta Kettunen

Haasteet ovat viivästyttäneet urakkaa noin kaksi viikkoa, mutta työ on tulossa pääpiirteissään valmiiksi elokuun loppuun mennessä.

Hyvää palautetta hautausmaakierroksista

Palaute on ollut tosi hyvää, sanoo Tampereen Matkailuoppaiden puheenjohtaja **Anja Hakkarainen**. Hän iloitsee siitä, että hautausmaat kiinnostavat.

– Ihmiset kyselevät ja kertovat muistojaan. Aina voi tulla uusia ideoita seuraaville kesille.

Tampereen seurakunnat ja oppaat ovat tehneet asiassa yhteistyötä jo lähes kolmenkymmenen vuoden ajan. Tänäkin kesänä opastuksia järjestetään kaikilla Tampereen seurakuntien viidellä hautausmaalla. Osallistujat arvostavat myös niiden maksuttomuutta.

– Kierrokset valottavat Tampereen ja alueen historiaa eri kulmista.

Yhdistyksellä on nyt 26 auktorisoitua opasta, joista 11 on koulutettu hautausmaalle. Uusi opaskurssi on alkamassa.

Tiedot opastuksista sivulla B 7 ja tampereenseurakunnat.fi/kesa

Kuvat: Rarni Marjamaa

Jimi Niemi on samaa mieltä motoristien kanssa: ketään ei saa kiusata. Niemi sai testata Heikki Loipon Goldwing-moottoripyörän sivuvaunua.

Hyväpuhetta pyörän päältä

Tampereella kehitetty Motoristit koulukiusaamista vastaan -kampanja on ollut olemassa jo kymmenen vuoden ajan. Sen puitteissa moottoripyöräletka on ehtinyt ajaa yli kolmeensataan ala- ja yläkouluun Suomessa kannustamaan koululaisia ystävyyteen ja hyvään.

Motoristien kouluvierailut ovat niin kysytyjä, että seuraavia vapaita aikoja on ensi keväälle.

Viime toukokuussa puolensataa kuskia kaarsi Lempäälän suurimmalle koululle.

– Tämä tapahtuma on tosi kiva juttu. Olemme pitkään toivoneet sitä koulullemme, sanoo Moision koulun rehtori **Anssi Lammensalo**.

Noin 700 oppilaan koulu on iso, mutta vakavia kiusaamistapauksia ei ole ollut.

– Jokainen esille tullut kiusaaminen otetaan vakavasti. Niihin tartutaan heti. Kiusaamisen vakavuudesta ja sen ehkäisystä myös puhutaan paljon, Lammensalo sanoo.

Motoristien motiivi tehdä tärkeää vapaaehtoistyötä on päivänselvä.

– Haluamme saada kiusaamisen loppumaan. Näillä ajoilla on tarkoitus. Muuten ajelisimme metsäteitä, kiteyttää nokialainen motoristi **Heikki Loippo**.

Kotonakin voi olla turvatonta

Vierailu koululla kestää puolisoista tuntia. Tilaisuuden alussa moottoripyöräilijät kokoontuvat juhlasaliin kuulijoiden kanssa.

– Me olemme samaa porukkaa ja moikkailemme tuolla teillä toisiamme. Meitä yhdistävät maantien surut, ilot ja vaarat, sanoo Lempäälässä puhetta johtava **Ari Santaharju**, joka työskentelee Tampereen seurakuntien kasvatustyössä.

Santaharju kuuluu moottoripyöräkerho Sons of Abrahamiin.

– Me moottoripyöräilijät emme hyväksy kiusaamista, hän tiivistää.

Runsaat väliplodit irtoavat tämän tästä koululaisilta.

Ari Santaharjun vetämä motoristien kouluvierailu kirvoitti monet aplodit Moision koulun oppilailta Lempäälässä.

Täysi salillinen kuuntelee tarkkaan silloinkin, kun on siirrytty kiusaamisaiheisiin.

– Koulu antaa kaikille suojan ja voi olla jollekin ainoa turvapaikka. Ketään ei saa kiusata. Käviskö tää teille, Santaharju haastaa.

Lasten yksimielisen joo-huudon jälkeen seuraa lyhyt taikuriesitys. Sitten mennään tutustumaan pihan valloittaneisiin moottoripyöriin.

Kaikki saavat kokeilla

Moottoripyörät ja mustaa nahkaa suosivat kuskit ovat vaikuttava näky koulun hiekkakentällä. Kenttä pölyyää innokkaiden koululaisten jäljiltä.

Moni kokeilee, miltä moottoripyörässä istuminen tuntuu. Erityisesti sivuvaunullinen Goldwing näyttää houkuttelevan lapsia.

– Ennätys kopissa on 14 koululaista, Heikki Loippo myhäilee.

Loippo hankki taivaansinisen pyöräkaunokaisen vaakaamman ajotuntuman takia, aivoinfarktin jälkeen.

Pyörää kokeilee myös **Jimi Niemi**. Hän kertoo, ettei ole alakoulun aikana tullut kiusatuksi. Viiden kouluvuoden aikana Niemi on kuitenkin ehtinyt nähdä kiusaamista.

– Jos jotain kiusataan, pitää kertoa opettajalle tai mennä väliin. Kiusaaminen ei ole oikein, Jimi Niemi muistuttaa. Hän käy pyytämässä nimikirjoituksen Santaharjulta sekä Loipolta.

– Kova jätkä. Ajaa moottoripyörällä ja puhuu asiaa, Niemi perustelee. ♦

Elisa af Hällström

Lisää Motoristit koulukiusaamista vastaan -yhdistyksestä: mkkv.fi

Nottbeckien sukuhaudankin opastus suosittu

Nottbeck-säätiön ylläpitämällä sukuhaudausmaalla Lielahdessa opastuksiin on yleensä osallistunut viidestäkymmenestä sataan henkeä.

Opastukset ovat kesäisin kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 11 ja 12 touko-syyskuussa sekä Tampereen päi-

vänä, joka on tänä vuonna sunnuntaina 1. lokakuuta. Seuraava tilaisuus osallistua on 6.8. ja viimeinen kesäopastus 3.9.

Maksuttomat kierrokset kestävät noin 45 minuuttia. Ennakkoilmoittautumista ei ole, mutta maksua vastaan opastuksen voi myös varata erikseen ryhmille.

Viitoitus hautausmaalle löytyy Sellukatu 8:n pysäköintialueelta.

Opastukset hoitaa Museokeskus Vapriikin henkilökunta.

Lisää: museomilavida.fi

Nuorille pakolaisille etsitään kummeja

Diakonissalaitoksen kummitoiminta saattaa yhteen suomalaisia perheitä sekä pakolaistaustaisia nuoria tai Ukrainasta sotaa paenneita perheitä. Vapaaehtoisia kaivataan pääkaupunkiseudulla ja Tampereella.

Kummiperhetoiminta on helppo ja varma tapa auttaa vainoa tai sotaa pakenevaa pakolaista tai kokonaista perhettä.

Diakonissalaitos on yhdistänyt suomalaisia perheitä pakolaistaustaisten nuorten kanssa vuodesta 2016 saakka. Tällä hetkellä toimintamuotoja on kaksi: kummiperhetoiminta yhdistää suomalaisen kummin tai kummiperheen ja yksin ilman huoltajaa turvapaikanhakijana maahan tulleen nuoren.

Perheiden parissa -toiminta puolestaan etsii suomalaisia perheitä ystäviksi Ukrainan sotaa paenneille perheille. Kummiperhetoimintaa järjestetään pääkaupunkiseudulla ja Tampereella, Perheiden parissa -toiminta sijoittuu tällä hetkellä pääkaupunkiseudulle.

– Kummiperheet ovat paremman maailman ja hyvän elämän rakentajia, jos ketkä. He auttavat ja tukevat arjessa vain olemalla läsnä ja puuhaamalla aivan tavallisia ja arkisia asioita yhdessä Suomeen paenneiden ihmisten kanssa, kertoo kummiperhetoiminnan projektipäällikkö **Maria Mattsson**.

Tavallinen arki on parasta tukea

Omasta kotimaastaan paennut ihminen menettää usein fyysisen kontaktin perheeseensä ja samalla kuuluvuuden tunteen omaan yhteisöön katkeaa. Tarve kuulua johonkin kuitenkin säilyy, ja uudessa maassa turvaverkot pitää rakentaa uudestaan. Kummitoiminta tarjoaa ihmisille arjen tukea ja ehkäisee yksinäisyyden tunteita.

– Kummitoiminta on matalan kynnyksen vapaaehtoistyötä, kertoo suomalaisia

Kuva: Hannu Jukola

Suomen ensimmäinen Ukraina Talo avattiin huhtikuussa 2022 Tampereen keskustassa. Sen tarkoituksena on edistää Ukrainan sodasta pakoon lähteneiden ihmisten kotoutumista Suomeen. Tuolloin talon vapaaehtoisina koordinaattoreina työskentelivät Mariia Zhyhurt (vas.) ja Elisa Kivistö-Orjatsalo.

ja ukrainalaisia perheitä yhdistävän Perheiden parissa -toiminnan projektipäällikkö **Minna Kilpinen**.

Paras tapa kotoutua ja oppia uutta kieltä ja uuden asuinmaan käytänteitä ja äänen sanomattomia tapoja on päästä mukaan suomalaiseen arkeen.

Kummi on vapaaehtoinen aikuinen, perhe, pariskunta tai yhteisö, esimerkiksi opiskelijaporukka, jolla on aikaa tavata nuorta ja perhettä 1–4 kertaa kuussa. Kummi tukee kotoutumisessa ja auttaa suomen kielen oppimisessa.

Kummit käyvät läpi kummiperheval-

mennuksen, joka perehdyttää toimintaan. Diakonissalaitoksen työntekijät haastattelevat sekä nuoret ja perheet että kummit, ja etsivät toisilleen sopivat parit. ♦

Lisätieto: hdl.fi/kummiperhetoiminta ja hdl.fi/perheiden-parissa

Osallistuva budjetointi jatkuu Tampereen seurakunnissa

Osallistuvan budjetoinnin toimintatapaa jatketaan Tampereen seurakuntayhtymässä ensi vuonna. Yhteinen kirkkoneuvosto päätti asiasta kokouksessaan 6. kesäkuuta.

Tampereen seurakuntayhtymä on kahden viime vuoden ajan toteuttanut osallistuvan budjetoinnin toimintatapaa.

– Osallistuva budjetointi edustaa Tampereen seurakuntien strategian mukaista kokeilukulttuuria, jossa tamperealaisia kuullaan ja heidän osallistumistaan talouden ja toiminnan ideointiin ja toteuttamiseen mahdollistetaan, sanoo yhtymäjohtaja **Tapani Rantala**.

Rantalalan mukaan toimintatapaa on pidetty oikeasuuntaisena. Myös uusi kirkkolaki edellyttää aiempaa laajem-

paa yhteistoimintaa seurakuntalaisten kanssa.

Talousarvioon varattiin vuonna 2022 ja 2023 noin 50 000 euroa. Vuonna 2023 toteutettavaksi valittiin ehdotukset, jotka olivat yhteismäärältään noin 10 000 euroa.

– Kokemukset ovat osoittaneet, että osallistuva budjetointi ei kuitenkaan ole vielä toistaiseksi löytänyt onnistunutta toteutustapaa Tampereen seurakunnissa. Saadut ehdotukset ovat olleet tasoltaan kirjavia, ja vain osa ehdotuksista täytti asetetut kriteerit, kertoo Rantala.

Hankeraha jaetaan seurakuntiin

Vuonna 2024 Tampereen seurakuntayhtymässä tehdään kokeilu, jossa varataan 25 000 euron määräraha seurakun-

tien osallistuvan budjetoinnin hankkeisiin. Kukin suomenkielinen seurakunta saa 6000 euroa, ja Ruotsalainen seurakunta 1000 euroa.

Seurakunnat määrittelevät osallistuvan budjetoinnin kriteerit, kokoavat seurakuntalaisilta ehdotuksia ja päättävät, mitkä etenevät toteutukseen.

– Tärkeää on, että sekä kriteerien mukainen hankkeiden ideointi että toteutus ovat ensisijaisesti seurakuntalaisten vastuulla. Kriteereihin lukeutuvat lapsi- ja ympäristövaikutusten arviointi, korostaa Rantala.

Yhteinen kirkkoneuvosto myös ehdotti seurakunnille, että ne harkitsevat määrärahan osoittamista Toivon vuositeemavuoden toteuttamiseen. ♦

Liikettä kohti itseä ja Jumalaa

Hiljaisuuden joogassa keskeistä ovat armollisuus ja Jumalan rakkaus. Kehon ja mielen harjoituksissa avaudutaan hiljaisuudelle, joka antaa tilaa Jumalan läsnäolon kokemiselle.

Hiljaisuuden jooga on sairaalapastori, joogaopettaja Heli Harjunpään kehittämä kristillinen harjoituskokonaisuus, jossa yhdistyvät lempeät, kehoa hoitavat liikkeet, hiljentymisen, hengellisyys ja rukous.

Tamperelainen psykoterapeutti, työnohjaaja ja pastori **Mirella Lehtola** koulutautui Hiljaisuuden joogan ohjaajaksi muutama vuosi sitten Harjunpään ohjauksessa.

– Minulle on aina ollut tärkeää, että rukouselämäni on monipuolista. Lähdin hakemaan Hiljaisuuden joogasta vahvistusta omaan hengelliseen elämään, miettii Lehtola, joka haluaa vaalia hiljaisuuden viljelyn perinnettä. Esimerkiksi retriitit, pyhiinvaellukset ja meditaatio ovat hänelle hyvin rakkaita.

– Jooga on yksi askel tähän lisää, kun otetaan keho mukaan rukouselämään. Toki pyhiinvaelluksessakin keho on mukana, tietynlaisessa liikkeessä.

Jooga on Lehtolalle kehollinen harjoitus, mielen harjoitus ja myös hengellinen harjoitus.

– Jooga on lempeä tapa harjoittaa kehoa. On ihanaa pitää omasta kehosta huolta, arvostaa sitä ja tuntea siitä iloa.

Iän myötä kaikkien vartaloon tulee muutoksia, mutta jooga on lempeä ja armollinen tapa huoltaa kehoa.

– Suorituskeskeisyys ei ole tässä se juttu. Jos jokin liike ei tunnu hyvältä, siitä voi luopua. Joogassa kuulostellaan omaa hyvinvointia ja sitä, miltä olo tuntuu juuri tänään.

– Toisaalta, jos jostain kolottaa tai jumittaa, voi kokeilla, lähtisikö paikka vertymään joogan avulla.

Rukousta liikkeessä

Lehtolalle jooga on tärkeä mielen harjoitus.

– Se on tapa rauhoittua, olla läsnä ja kokea rentoutumista. Tunnen harjoituksen jälkeen iloa ja kiitollisuutta.

Hiljaisuuden jooga on myös hengellinen harjoitus, jolla on kristillinen merkitys sisältö. Siihen kuuluvat rukous, raamatunlauseet ja usein myös virret.

– Se on liikkeessä tapahtuvaa rukousta, avautumista itseän päin, ja samalla kohti Jumalaa.

Mirella Lehtola joogaa yksinkin, mutta nauttii erityisesti harjoituksesta ja yhteydestä muiden ihmisten kanssa ryhmässä.

Psykoterapeutti, pastori Mirella Lehtola tutustui Hiljaisuuden joogaan ja koulutautui sen ohjaajaksi saadakseen vahvistusta omaan hengelliseen elämäänsä. Seuraava Hiljaisuuden jooga alkaa elokuussa Aleksanterin kirkossa.

– Yhdessä rukoileminen on hengellisesti voimauttavaa ja ravitsevaa. Siitä huolimatta, että olemme erilaisia ihmisiä erilaisen tarpeidemme kanssa, voimme jakaa hyvin rakkautta yhteyttä. Siinä on paljon suurempaa kuin se ryhmä; Pyhän Hengen läsnäolo tuntuu.

Lehtola on ohjannut hiljaisuuden joogaa muun muassa Koivistonkylän seurakuntatalossa sekä Aleksanterin kirkossa. Hän on saanut hyvää palautetta ryhmäläisiltään.

Moni on kiinnostunut Hiljaisuuden joogasta, ja osallistujat ovat olleet tyytyväisiä. Ihmiset ovat saaneet levätä, rauhoittua, rentoutua ja samalla kuunnella Raamatun sanaa.

– Moni on tuntenut hengellisyyden vahvistumista ja syvää merkityksellisyyttä. Jo pelkästään se, että saa joogata kirkossa, on ollut mieleinen kokemus.

Yksi osoitus toiminnan suosiosta on, että lokakuussa Metsäkestilässä järjestettävä joogaretriitti täyttyi jo kesäkuussa.

Mielikuvia ja ennakkoluuloja

Lehtola on kuitenkin huomannut, ettei jooga miellytä kaikkia. Monien ihmisten mielestä ei ole olemassa kristillistä joogaa. Perusteluna on se, että joogan juuret juontavat Intiaan ja hindulaisuuteen.

Jooga on kuitenkin vain yleisnimitys harjoitusmenetelmien kokoelmille, joita on harjoitettu vuosituhsien monenlaisen maailmankatsomusten osana.

”Hiljaisuuden joogaharjoitusten fyysinen perusta on levollisessa perusjoogassa, joka on Suomessa tullut tutuksi jo vuosikymmeniä työväenopistojen tarjonnasta. Joogalajeja on nykyisin hyvin monenlaisia, on myös erilaisia kristillisiä joogatyyliä,” kirjoittaa Heli Harjunpää.

Samaa mieltä on Mirella Lehtola.

– Jooga on yleisnimitys keholliselle harjoitukselle, se ei sinällään suoraan kytkeydy mihinkään uskontoon. Kaikki riippuu mielikuvasta ja merkityksellisyydestä, jonka ihmisen asialle antaa.

Heli Harjunpää on rekisteröinyt Hiljaisuuden joogan, ja siksi se kirjoitetaan isolla alkukirjaimella. Rekisteröinti tarkoittaa, että ohjaajat ovat saaneet koulutuksen harjoitusten vetämiseen ja pitävät kiinni sovitusta sisällöstä ja toimintatavoista.

– Hiljaisuuden joogan merkityksellisyys on puhtaasti kristillinen, ja sitä voi harjoittaa turvallisesti. Kannattaa tulla kokeilemaan avoimin mielin. Voi olla, että teet merkittäviä oivalluksia itsestä ja Jumalasta, rohkaisee Lehtola.

– Kirkko on olemassa ihmisiä varten, ja sen tulee elää ihmisten arjessa. Jooga on yksi tapa tukea ihmisten hengellistä elämää.

Suorittaminen uuvuttaa

Viime vuosina Hiljaisuuden ystävät -yhdistyksessäkin on huomattu, että retriitti, pyhiinvaellus ja hiljaisuuden jooga kiinnostavat ihmisiä yhä enemmän. Mirella Lehtola jää pohtimaan, mistä se voisi johtua.

– Totta on, että jotkut ihmiset voivat huonosti ja tarvitsevat apua. Se, mihin ihmiset tässä ajassa usein väsyvät, on suorittaminen. Sen äärellä olen ollut yhä useammin työurani aikana, sanoo Lehtola. Hän on monissa ammateissaan työskennellyt ihmisten hyvinvoinnin kohentamiseksi jo toistakymmentä vuotta.

Moni suorittaa työssä, vapaa-ajalla ja ihmisuhteissakin. Usein seurauksena on henkinen uupumus.

– Suorittamiskeskeisyys voi myös aiheuttaa sen, että ihmisen elämän merkitys sisältö ei aina ole kovin vahva; hän ei aina tiedä miksi tekee, tai miksi on olemassa.

Lehtolan mukaan ihmiset kaipaavat vastauksia, ja myös yhteenkuuluvuuden tunnetta.

– Pohdin ihmisten kanssa usein arvoja, ja sitä, mikä on merkityksellistä tässä elämässä. Apua voivat silloin tuoda pyhiinvaellukset, retriitit ja jooga, joissa ihminen voi levätä, irrottautua arjesta ja tulla hoidetuksi.

– Voi oivaltaa, että juuri kristilliset arvot, kuten rakkaus, armo, anteeksianto ja hyväksyntä, ovat suorittamisesta poispäin olevia arvoja.

Hiljaisuuden viljelyn yksi arvo on myös Luomakunnan kunnioitus.

– On tärkeää nähdä, että tämä maailma on Jumalan luoma ja ylläpitämä todellisuus, ja olemme sen osasia. Voi kiittää kauniista kesäpäivästä, ja kokea sen kauneutta ja kaikkea, mitä se kulloinkin tarjoaa eri vuodenaikoina.

Kristillisyyteen kuuluu myös vastuun kantaminen Luomakunnasta.

– On tärkeää, että ymmärretään luomakunnan ainutkertaisuus, toimitaan ekologisesti ja tehdään yksilöinä ja yhteisönä sellaisia valintoja, että luomakunta voi edelleen hyvin. Meidän vastuullamme on huolehtia, että tulevat sukupolvetkin voivat siitä nauttia. ♦

Kirsi Airikka

Lähde: Heli Harjunpää: *Mitä on Hiljaisuuden jooga?* Artikkelit Hiljaisuuden ystävät -yhdistyksen verkkosivuilla hiljaisuudenystavat.fi

Hiljaisuuden jooga torstaisin 31.8.–26.10. klo 18–19.30 Aleksanterin kirkossa. Ohjaajina Ylöjärven seurakuntapastori Heli Päivänsalo ja pastori, psykoterapeutti Mirella Lehtola

Iivo, 11 kuukautta, on tähän mennessä seikkaillut luonnossa reiteillä, joille pääsee rattailla. Sanni Frisk ja Iivon äiti Pipsa Nenonen (oik.) kannustavat tutkimaan maastoa.

METSÄKYLVIYT

- Tampereen seurakunnissa on tulossa lisää vauvojen metsäkylpyjä loppukesän ja syksyn aikana. Lisätietoa tulevista metsäkylvyistä verkossa: tampereenseurakunnat.fi/toimintaa/lapset ja perheet
- Tampereen seurakunnat järjestää metsäkylvyn myös palliatiivisen hoidon potilaille 8. elokuuta kello 9.30–14.30 Luhtaanrannassa yhteistyössä Pirkanmaan hoitokodin kanssa. Tiedustelut suoraan Pirkanmaan hoitokotiin.
- Metsäkylvyt ovat Tampereen seurakuntien Toivon vuoden hankkeita.

Metsäkylvyssä köllötellään puiden alla

Yksivuotiaalle maailma on ihmeitä täynnä. Tuulen tuoma linnun höyhen, hennot kuusenkerkät kuusen oksissa, koivunlehtien lomitse kirkkaana pilkottava aurinko. Taivasta ihastellaan turvallisesti oman vanhemman sylissä, riippumatossa hiljaa keinuen.

Vauvojen metsäkylpy tuntuu ideana yhtä aikaa uudelta – ja ikaikaisen vanhalta. Metsäkylpy vie meitä takaisin sinne, mistä olemme erkaantuneet: metsään ja luontoon käyttämään aistejamme.

Metsässä kulkemisen terveysvaikutuksista on puhuttu paljon, ja luonnon hyvää tekevät vaikutukset tunnetaan eri puolilla maailmaa.

– Metsäkylvyn käsite ja perinne tulevat Japanista, jossa metsäkylpyjä on tutkittu ja kehitetty pitkään, kertoo Tampereen seurakuntien hengellisen ohjauksen pastori **Jussi Holopainen**.

Metsissä ja luonnossa liikkuminen voi monille suomalaisille tuoda mieleen erä- ja vaellusretket, mutta metsäkylpy ei vaadi pitkällistä metsissä samoilua. Metsäkylvyssä puiden hyvää tekevää vaikutuksesta nautitaan riippumatossa köllötellen, eli sananmukaisesti ”kylvetään” puiden alla.

– Kun havupuiden alle viritetään riippumatto, jossa lapsi ja vanhempi voivat yhdessä levätä, samalla puiden puuöljyjen hiukkasista eli fytonsideistä muodostuva ”sade” hoitaa heitä molempia sekä rauhoittaen että virkistäen, kertoo Holopainen.

Tällaisella metsän antamalla luonnollisella hoidolla voi hänen mukaansa olla

Elmo, 8 kuukautta, tykkäsi lepäillä riippumatossa isänsä Jussi Kaivolansylissä. Elmon perheessä harrastetaan paljon ulkona luonnossa liikkumista.

suurta merkitystä pienten lasten perheissä, joissa valvomiset ja vanhempien väsyminen koettelevat perhe-elämää. Samalla metsäkylvyt vahvistavat luontosuhdetta – luonto näyttyy kumppanina, joka kannattelee koko perhettä.

Vauvojen ohjatut metsäkylvyt tähtäävätkin siihen, että perheet voivat harjoittaa luontosuhteen vahvistamista myös oma-toimisesti ja siten vahvistaa koko perheen hyvinvointia.

Metsäkylpy virkistää myös juttelemaan

Ensimmäiset Tampereen seurakuntien järjestämät vauvojen metsäkylvyt koettiin Hatanpään arboretumissa keväällä ja kesän alussa. **Silta** oli mukana metsäkylpyretkellä kesäkuun ensimmäisenä päivänä, joka taisi jäädä suomalaisen säähistoriaan poikkeuksellisen kylmänä kesäkuun alkuna.

Lämpimästi puettujen vauvojen ja taa-peroiden olo ei hyttävä sää näyttänyt haittaavan. Mukana oli kuusi lasta vanhempineen. Iältään pienet metsäkylpijät olivat yhden vuoden molemmin puolin.

Tampereen keskustan lähellä oleva arboretum ei toki ole syvällä metsän siimeksessä, mutta luontoa ja varsinkin puita on monenlaisia – ja puiden alle pääsee mukavasti rattailla. Metsäkylpy ei ole suorituslaji.

– Katso, mikä puu vetoaa, mihin puuhun

voisi tutustua, kehotti lastenohjaaja **Miia Olden**, metsäkylpyretken vetäjä.

Pienet retkeilijät nostettiin rattaistaan, ja puihin tutustuttiin oman vanhemman sylissä. Jo kävelemään oppineet vaappuivat nurmella omin jaloin, maata ja tasapainoa tunnustellen.

Seurakuntien työntekijät olivat viritelleet riippumattoja jo valmiiksi puiden väliin. Niihin lapset pääsivät keinumaan ja pötköttelemään itsekseen tai yhdessä oman vanhemman kanssa.

Ihan kaikille pienille kylpijille riippumatto ei ollut ”oma juttu”, mutta moni tuntui nauttivan. Erityisen mieluista oli lepäillä riippumatossa turvallisesti äidin tai isän sylissä.

Riippumatossa köllöttelyn jälkeen kuunneltiin hetki musiikkia ja Martti Lutherin sanoja. Metsäkylpy päättyi yhteiseen eväshetkeen nurmelle levitetyllä viltillä.

Kuului iloista puheen sorinaa, kun vanhemmat jutustelivat keskenään. Miia Olden kertoo, että samoin kävi myös kevään ensimmäisellä metsäkylpyretkellä.

– Paljon luontevammin tullaan ulkona juttuun. Puheen pulinaa kuuluu enemmän ulkona kuin sisätiloissa.

Metsäkylvyn hyvien vaikutusten listaan voidaankin siis aivan varmasti lisätä myös sosiaalinen virkistyminen ja uusiin ihmisiin tutustuminen. ♦

Kaarina Lehtisalo

Satu Kuusisto toi tyttärensä Ellan, 1 vuosi 2 kuukautta, metsäkylpyyn. Kuusisto on isompien lastensa kanssa käynyt aiemmin kansallispuistoissa, Ellalla nämä retket ovat vielä edessä.

Itsellenikin on ollut uusi oivallus, että ihmisen sukupuoli ei ole pelkkää biologiaa. Siksi haluan oman olemuksenikin kautta tuoda esille sen, että olen fyysisesti mies, mutta sisälläni asuu Harriet, KirkkoHarri sanoo.

IHMISYYDEN PUOLELLA

Vesilahdella kukaan ei kutsu Harri Henttistä kirkkoherraksi vaan KirkkoHarriksi. Hän ei tunne sitä Jumalaa, joka tuomitsee ja kostaa.
– Kristinuskon helmet löytyvät Jeesuksen opetuksista ja tavasta kohdata ihmisiä.

TEKSTI: Asta Kettunen KUVAT: Rami Marjamäki

Parasta Jeesuksessa on KirkkoHarrin mielestä ihmisyyden malli.
– Jos Raamattua katsoo Vanhan testamentin kautta, sillä tiellä ei ole armoa. Kannattaa tutustua ensin Jeesuksen puheisiin. Uuden testamentin Jumalan toinen nimi on Rakkaus, Henttinen muistuttaa.

Vanhan testamentin harvoja jalokiviä on ajatus ihmisestä Jumalan kuvana. Se kuva voi olla yhtä aikaa miehen ja naisen.

– Jeesus oli uuden tien kulkija. Jos ihminen etsii Jumalaa, ei hän sitä Vanhasta testamentista löydä.

Raamatun lauseita käytetään väärin nappaamalla ne pois asiayhteydestä. Raamatusta ei esimerkiksi puhuta samanlaisesta sukupuoli-identiteetistä kuin tässä ajassa.

Henttinen sanoo suoraan, että jos hengellisen yhteisön johtaja on hukassa itsensä ja esimerkiksi sukupuoli-identiteettinsä kanssa, hän saattaa alkaa viihta itseään muissa ihmisissä, ja käyttää toista välineenä oman itsensä pelkäämiseen.

– Sitten hän kuvittelee, että tekee hengellistä työtä, mutta käyttää hengellistä väkivaltaa ihmisiä kohtaan, jotka saattavat olla tosi heikossa tilanteessa. Hengellinen väkivalta tekee kammottavaa jälkeä.

Kirkon piirissä tähän on onneksi kiinnitetty ja kiinnitetään huomiota, Henttinen huomioi.

– Jumalan hommissa ei saa olla sellainen, joka viihta itseään, eikä tunnusta sitä – toki voi olla mukana yhteisössä etsimässä itseään.

Henttinen peräänkuuluttaa myötätuntoa.

– Kristinuskon on ihmisyyssuskonto, ja tätä puolta pitäisi korostaa.

– Jos ihminen rakentaa elämänsä myötätunnon varaan, hänelle käy loppujen lopuksi hyvin.

Jeesuksen seuraajat olivat hankalia ja ristiriitaisia, vaikkakin kovia tekemään töitä. Henttinen uskoo, että Jeesus valitsi heidät nimenomaan heidän heikkouksiensa pohjalta. Lisäksi keskeisissä tapahtumissa etualalle nousivat naiset.

– Olen varma, että Jeesuksen lähipiirissä oli vielä enemmän naisia kuin mitä Raamatusta kerrotaan. Naiset ovat kuvioissa silloin, kun tarvitaan suurinta rohkeutta. Mutta siihen aikaan naiset ja lapset olivat miesten omaisuutta.

Kohti mahdollistajakirkkoa

KirkkoHarri ajattelee, että kirkon sanastoa olisi syytä uudistaa. Kirkkopuhe, jossa saarnataan synnistä, menee nykyihmiseltä ohi.

– Mutta jos vaikka nuorelta kysyy, että oletko tehnyt jotain väärin, niin hän sanoo, että ”oon mää, monta kertaa”.

Synti onkin ihmisen keskeneräisyyttä, josta löytyy kasvun mahdollisuus.

Hallinnossa olisi keventämisen varaa varsinkin pienissä seurakunnissa, joissa voimavarat ovat rajalliset. Henttinen haaveilee mahdollistajakirkosta, jossa ih-

“Eivät yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ole teologisia oppeja, joista edes voidaan jotain päättää.”

miset tulisivat yhteen kirkon sateenvarjon alle käyttäen seurakunnan tiloja ja verkostoja.

– Ei mentäisi kaava tai säännöt edellä, vaan ihminen edellä.

– Papin tehtävä olisi mahdollistaja ja kokoonkutsuja. Vesilahdella ihmiset ovat kehittäneet toimintamuotoja, eikä ole kysely ”oletko oikeassa opissa”.

– Ehdottakaa, ideoikaa. En voi kuvitella paljon sellaista toimintaa, etteikö se olisi mahdollista.

KirkkoHarrin mielestä ei pidä jäädä itkemään sitä, etteivät ihmiset enää käy messussa. Eikä ainakaan syyllistää heitä siitä, etteivät he käy.

– ”Jumala has left the building” ei tarkoita sitä, että Jumalan ihmiset olisivat hävinneet johonkin. Ei usko ole kadonnut ihmisten elämästä, mutta he eivät enää etsi sitä useinkaan kello kymmenen jumalanpalveluksesta, vaan esimerkiksi perhekerhosta.

Uuden ajan mahdollisuudet kannattaisi nähdä myönteisinä. Ihmiset voisivat kokoontua seurakun-

nan siipien suojaan etsimään Jumalaa, kuka mitenkään.

– Arvot ovat ihmisille tosi tärkeitä. Ei toki ole yksittäisen työntekijän hallussa, että kirkon arvomaailma saataisiin sopusointuun niiden kanssa, mutta hyvää liikettä on tapahtunut.

– Olen tosi iloinen, että kirkko on avautunut paljon.

Henttisen mielestä tasa-arvoisesta avioliitosta on tullut väärällä tavalla opillinen kysymys.

– Eivät yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ole teologisia oppeja, joista edes voidaan jotain päättää. Ne ovat ihmisyyden kivijalka, kun taas avioliitto on enemmänkin ”tekninen” asia. Tämä ei ole ollenkaan kirkon ydinasia, mutta siitä on tullut kipukohta.

Hän muistuttaa, että jos yhdenvertaisuus ei toteudu kaikille, ei se toteudu kenellekään.

Joku soittaa tiuskaisten ”tee parannus, mee hoitoon”, ja lyö luurin korvaan. Aika usein ihmiset haluavat kuitenkin myös keskustella, ja silloin Henttinen kysyy, mitä soittajalle kuuluu. Alkuperäinen kiikko usein unohtuu.

KirkkoHarri toivookin, että istutettaisiin alas ja keskusteltaisiin.

– Mutta kirkollinen dialogi on usein sellaista, että kaksi ihmistä puhuu toistensa ohi, lainaa Raamatua, ottaa kunnian itselleen ja laittaa vastuun Jumalalle. Pitää olla todella varovainen, jos puhuu mitään Jumalan suulla.

Puhe esimerkiksi Pridestä jumittuu samoille urille. Sen sijaan vuoropuhelun pitäisi olla yhdessä ajattelua.

– Nuorena olin kulmikas ja ajauduin ristiriitaan esimiehen kanssa. En tajunnut, että pitäisi olla nöyräkin eikä ajatella, että ”vain mulla on totuus”. Pitäisi oikeasti kuunnella, ja siinä asiassa olen tehnyt parannuksen.

Samat asiat olivat hänelle tärkeitä silloinkin, mutta esitystapa oli toinen.

– Sitten vasta viisaudesta on hyötyä, kun on elämäkokemusta.

Ylästeen helveti

Vuonna 1965 syntyneen Harrin lapsuus kului eri paikoissa Tampereella, mutta Peltolammilla hän asui 15-vuotiaasta asti.

Tampereelta pitäen hän kulkee yhä töihin Vesilahdelle, sillä hän toimii Seinäjoella asuvan siskonsa kanssa äidin omaishoitajana.

– Minulla oli turvallinen lapsuus, kotona sain olla

Vesilahden kirkkoherra Harri Henttinen puhuu Tapahtumien Yön Toivon messussa torstaina 10.8. kello 19 Aleksanterin kirkossa.

”Jotta voi löytää toisten ihmisten luokse, täytyy ensin tuntea itsensä.

sellainen kuin olin. Siskoni kanssa olimme niin kuin tytöt keskenään, ja ihmiset sanoivatkin, että ”mitäs tytöt”. En mä kokenut siinä mitään outoa.

– En määrittele ihmisiä sukupuolena, olin olemukseltani Harriet.

Hän kävi Tammerkosken tyttölyseota, joka jo siihen aikaan oli sekakoulu. Yläaste oli kuitenkin yhtä painajaista. Nimittelyä, naureskelua ja tönimistä.

– Yläasteella piti kasvaa mieheksi, mutta se oli mahdoton tehtävä, koska en minä tiennyt, mitä on olla mies. Olin ihan eri planeetalta, vaikka oli muutamia kavereitakin. Pukeuduin vanhan tyylisesti, tykkäsin klassisesta musiikista ja Metrotytöistä.

Harri(et) olisi esimerkiksi halunnut tyttöjen voimistelutunneille, mutta ei se tietenkään onnistunut.

– Piti pelata jääkiekkoa ja jalkapalloa. Olin naurunalainen, koska olin niissä niin huono.

Nykyään koulussa korostetaan sukupuolisensitiivisyyttä, mutta tuohon aikaan sellaisesta ei ollut kuultukaan.

Harri valitsi esikuvakseen suosittu pojan ja koetti olla samanlainen.

– Mutta silloin tulee entistä enemmän pilkan kohteeksi. Aloin halveksia itseäni, tai sääliä, ja ajatella, että tällaista kuuluu kiusata. Olin onnellinen, jos sairastuin.

Hän ei kuitenkaan kertonut vaikeuksista kotona, koska häpesi. Jos hän yritti vastata oppitunnilla, jotkut heittelivät kumeilla, ja niin hän sulki suunsa.

– Kaikkein rankin juttu on ehkä se, että jää porukan lukupuolelle.

Kiusaamisesta on jäänyt se jälki, ettei KirkkoHarri halua pelata ryhmäpelejä.

– On hieno asia, että nykyään tuollaiseen puututaan, tehdään näkyväksi, ja jopa tehdään rikosilmoituksia. Nykynuoret ovat myös tottuneet pohtimaan identiteettiään.

Oman identiteettinsä Henttinen löysi vasta viisikymmipisenä.

– Olen onnellinen, että saan elää aikuisuutta aikana, jossa puhutaan sukupuolen moninaisuudesta ja sukupuoli-

kokemuksesta. Nyt tietoa on, ja kirkon piirissäkin on pikkuhiljaa avauduttu. Nykyään kirkon työntekijäkin pystyy avoimesti olemaan se mikä on.

– Nuorille sanon, että tutustukaa itseenne pikkuisen aikaisemmin, koska ensimmäinen ihmissuhde on suhde omaan itseen. Jotta voi löytää toisten ihmisten luokse, täytyy ensin tuntea itsensä.

Kivinen tie

Harri Henttisen tie papiksi oli kivinen.

– Olin hiljainen, mutta minulle sanottiin, että siinä työssä joudut puhumaan. Mallikoulu kuitenkin auttoi.

– Kun valmistuin papiksi vuonna 1989, ei minulla vie-

lä ollut selvillä oma identiteetti. Tiesin kyllä, että mies en ole – paitsi ulkonaisesti – mutta en tiennyt, mikä mä sitten olen.

Soveltuvuushaastattelussa oli kysytty, pitääkö hän miehistä vai naisista.

– Vastasin, että pidän ihmisistä ylipäätään. Myöhemmin vasta tajusin, että siinä kysyttiin minun seksuaalista suuntautumistani.

– Noihin aikoihin muutamat ystäväni olivat jo tulleet kaapista, eivätkä he koskaan saaneet kirkon virkaa.

Tuolloin neuvottiin, että papin työssä persoona ei saa tulla liikaa esille.

– Nykyisin nimenomaan sanotaan, että persoona on työväline. Olen iloinen, että kirkossa ihan oikeasti noudatetaan lakia. Sen mukaanhan ihmisen seksuaalista suuntautumista ei saa kysyä, jos se ei liity työhön.

– On silti yhä niin, että samaa sukupuolta olevat voivat kaupungissa löytää vihkipapin helposti, mutta maaseudulla asia voi olla toisin.

Tulkinta on ykkösjuttu

Henttinen miettii hetken omaa jumalakäsitystään.

– Jumala on valo, muusta mä en ole varma. Ja rakkaus, kuten Jeesus itsekin sanoo. Valo on joskus läsnä yllättävissäkin tilanteissa.

– Me olemme Jumalan kuvia. Mielestäni on tärkeää, ettemme määrittele sitä sen enempiä.

Hän pohtii, että Jumalalle on tyypillistä, ettei meillä ole Hänestä selkeää kuvaa.

– Sen takia emme voi sanoa, että ”tämä on Jumalan tahto”, koska se on henkilökohtainen jokaiselle ihmiselle. Oma tulkinta on ihan ykkösjuttu.

Jumala ei Henttisen ajatuksen mukaan ole energiaa, vaan persoonallisuus, joka on kiinnostunut ihmisistä.

Hänellä on sisäinen varmuus Jumalan olemassaolosta – ei looginen.

– Paras todistus Jumalan olemassaolosta on se, että täällä tapahtuu äärimmäisen paljon hyviä asioita.

Hengellisen valaistumisen kokemus johdatti aikanaan hengelliselle tielle ja uskonnonfilosofian yliopisto-opintoihin. Jumala ikään kuin laitto sisäisesti valot päälle.

Tämän kautta hän ajattelee kuolemastakin niin, että menemme valoon. ♦

Kuva: Harri Henttisen kotihauru

Matteus-kilpikonna ei sopeutunut Vesilahdelle eikä parisuhteeseen, vaan elää sinkku-elämää Peltolammilla.

Birgitan vaellus tarjoaa reittejä hiljentyä

Luantaina 2. syyskuuta järjestettävä Birgitan vaellus on kaikille avoin pyhiinvaellus. Tapahtuma on monille odotettu kesän päätös. Tämän vuoden teemana on Ilo Jumalan läsnäolossa.

Tarjolla on seitsemän 10–26 kilometrin mittaista opastettua patikointireittiä Lempäälässä ja lähiseuduilla. Lisäksi tapahtumapäivään kuuluvat soutuvaellus Pirkkalasta ja perhevaellus Lempäälän Vanhan pappilan ympäristössä.

Pisin vaellusreiteistä (26 km) on Pirkkalan vanhalta kirkolta lähtevä vaellus. Lyhin matka (10 km) taas on Lempäälän Nurmelta historiallisen Aimalan kautta kiemurteleva reitti, jota pitkin kulkee sekä hiljainen vaellus että tämän vuoden uutuus, Godfulness-vaellus. Utta on myös Viialasta alkava, noin 15 kilometrin vaellus.

Patikointi- ja soutuvaellukset johtavat Pyhän Birgitan kirkolle. Perillä on tarjolla yhteinen ruokailu, ja iltapäivän kello 18 alkavaan tunnelmalliseen Pyhiinvaeltajan messuun.

Vaelluksen hinta on 15 euroa, johon kuuluu opastuksen lisäksi vaelluksen päätteeksi lämmin ateria. Perhevaellus Vanhan pappilan ympäristössä on maksuton, eikä siihen tarvitse ilmoittautua. ♦

Puhelinilmoittautuminen alkaa maanantaina 14. elokuuta Lempäälän seurakunnan seurakuntatoimiston numerossa 03 289 5111. Sähköinen ilmoittautuminen päättyy 29. elokuuta kello 21.

Reittikuvaukset ja sähköinen ilmoittautuminen: lempaalaseurakunta.fi/birgitan-vaellus

Kuva: Saska Meskanen

Birgitan vaelluksen reitit johtavat Pyhän Birgitan kirkolle, jossa pidetään Pyhiinvaeltajan messu.

Tukea lemmikin menettäneille

Pispalan kirkon tiloissa järjestettävässä sururyhmässä lemmikinsä menettäneille on tarkoitus käsitellä samoja asioita kuin muissakin sururyhmissä.

– Se perustuu yhteiseen jakamiseen, surun käsitteilyyn ja erilaisten suremisen välineiden, tapojen sekä surusta ylipääsemisen opetteluun ja oman lemmikin muisteluun, kertoo Harjun seurakunnan pastori **Tiia Karvinen**.

Alkuperäinen ajatus tuli koulutusasiantuntija Pia Korrielta, mutta Karvinen lähti siihen oitis mukaan, koska oli miettinyt sitä jo itsekään.

– Suomessa on puoli miljoonaa koiraa, ja moni kokee suurempaa surua lemmikin menettämisestä kuin läheisen ihmisen menettämisestä. Tämän on moni ilmaissutkin.

Helsingin seudulla vastaavia ryhmiä on jo järjestetty.

– Kun ihmiset on kuulleet tästä, todella moni on tullut sanomaan, että mahtavaa. Tällaista tarvitaan.

Syyskuun alkupuolella on tarjolla myös muistokurssi. Sen aikana tehdään kaksi hartsikorua, joihin voi upottaa vaikka oman lemmikin tuhkaa, turkkia tai ihmisystävän kuvan. ♦

Asta Kettunen

Ajat ja ilmoittautumistiedot sivulla B 7

Kuva: Tiia Karvinen

Kesäkuun alussa järjestetty Lielahden lemmikkikirkko oli menestys. Valo ja Väinö olivat mukana.

Kaupunkiretriitti kutsuu hellittämään

Kaupunkiretriitti Toivon virrassa kutsuu ihmisiä hiljentyä syyskuun alkajaisiksi.

– Aleksanterin kirkko toimii hiljaisuuden talona ja suurena sielun vastaanottotilana, jossa voi hellittää ja levätä. Hiljaisuus, harjoitukset ja Kunnioittavan kuuntelun ryhmät rytmittävät päivää, kertoo retriittiä ohjaava Aleksanterin kirkon vastuupappi **Riikka Mattila**.

Muita ohjaajia ovat diakoniatyöntekijä Kaisu-Leena Taulu ja taiteilija, taideterapiaohjaaja Susa Tyrniluoto.

Luvassa on kehollisia ja kokonaisvaltaisia hengellisiä harjoitteita, taideterapeuttista työskentelyä ja kaupunkipyhiinvaellusta.

– Yksinkertaiset harjoitukset auttavat laskeutumaan Jumalan läsnäoloon oman elämän keskellä

kehollisen rukouksen, ympäristön ihmettelyn sekä raamattuhiljentyä avulla, miettii Mattila, jonka mukaan sopiva raamatunkohta retriittiä ajatellen voisi olla: ”Minä annan vesien virrasta janoavalle, purojen kuivaan maahan.” (Jes. 44:3) ♦

Kaupunkiretriitti Toivon virrassa pe 1.9. kello 18–20 ja la 2.9. kello 10–16 Aleksanterin kirkossa. Ohjelma on maksuton. Ruokailu omakustanteisesti.

Mukaan alusta, tyyne, viltti, juomapullo ja luonnosta jotain, mikä muistuttaa toivosta. Valmistetaan oma matkaikoni painokuvasta.

Ilmoittautuminen 30.8. mennessä: riikka.mattila@evl.fi

TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS RY.

Nekalankulma 1, Tampere

**Seurat
pääsääntöisesti
keskiviikkoisin ja
lauantaisin klo 19
sekä sunnuntaisin
klo 16 ja 18.**

Ajantasaista toimintakalenteria ylläpidetään internetsivuilla, joista seurat on myös kuunneltavissa: tampereenrauhanyhdistys.fi

Herättäjä-Yhdistys

su 27.8. klo 16

Luontoseurat Pyynekillä.

tapaaminen Aleksanterin kirkon

pääovella, josta lähemme

yhdessä Pyynekinharjulle.

Yhteisen veisuun jälkeen mahdollisuus osallistua omakustanteisille munkkikahveille näkötorilla.

Seuraa ilmoittelua www.h-y.fi/tapahtumakalenteri sekä facebook-ryhmässä ”Tampereen seudun kōrtit”

Ilmoitusmyynti

Tero Taipale

p. 040 641 1163

etunimi.sukunimi@

tampereilainen.fi.

tre.ilmoitukset@

tampereilainen.fi.

Ammattilaiset palvelevat

Tampereen
HAUTAUSPALVELU OY
Juhani Mäkipää

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi -palveleva perheyhtymämme

Päivystys 24h - 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 Kauppakatu 12 Aleksanterinkatu 15
(03) 255 4102 (03) 253 1720 (03) 212 2137 (htsto Vuori)

Palvelemme joustavasti myös liikeaukioloaikojemme ulkopuolella.
www.tampereenhautauspalvelu.fi

Kodin perussiivoukset

Yritysten siivoukset

Remonttisiivoukset

Muuttosiivoukset

Pyydä tarjous:

045 126 6938

Anna siivouslahjakortti!

www.uusierasisiivouspalvelut.fi

Taidevideo Äitiä esillä Finlaysonin kirkossa

Finlaysonin kirkko on jälleen mukana Finlayson Art Area -taidetapahtumassa, joka järjestetään vuosittain Finlaysonin vanhalla tehdasalueella.

Tänä kesänä kirkossa on katsottavana Minna Suoniemen videoteos *Äitiä* (*Mothering*). Teoksessa aikuinen tytär kantaa äitiä selässään ponnistellen läpi syksyisen metsän. Teemana on hoiva-suhteen kääntyminen äidin ikääntyessä.

Taiteilijan mukaan teos viittaa äitiyteen jatkuvana ja muuttavana aktiivisena olotilana sekä hoiva-suhteena, joka ei ole välttämättä sidottu vain biologiseen äitiyteen.

– Äiti ja tytär ovat kiinni toisissaan, toistensa kehoissa. Kosketuksessa on rakkautta ja painoa, tämä ylisukupolvinen suhde on tärkein, läheisin, painavin, rakkain, kertoo **Minna Suoniemi**.

Sanan äitiä voi myös lukea alusta loppuun ja lopusta alkuun – tämä toistaa teoksen teemaa hoiva-suhteen kääntymisestä oman vanhemman ikääntymisessä. Teoksen muoto jatkaa ajatusta: se on kuvattu lopusta alkuun, ja liike on käännetty.

– Kirkossa teoksen ääni ei ole päällä, mutta pi-

dän ajatuksesta, että kirkossa kuuluvat äänet ja musiikki tulevat teoksen ääniraidaksi, pohtii Suoniemi.

Finlayson Art Area 20.8. saakka. Teos on nähtävissä Finlaysonin kirkon aukioloaikoina ma–pe ja su kello 11–18. Video on kestoltaan noin kolme minuuttia.

Kuva: Minna Suoniemi

Minna Suoniemen videoteos Äitiä on katsottavissa Finlaysonin kirkossa 20. elokuuta saakka.

Niittyjuhlassa muistellaan Tampereen historiaa

Kulttuuritapahtuma Niittyjuhlat vie yleisön 1800-luvun tunnelmiin 13. elokuuta Finlaysonilla. Juhlissa vaalitaan ja muistellaan Finlaysonin patruunan Wilhelm von Nottbeckin perintöä.

– Nottbeckit liittyvät oleellisesti Finlaysonin historiaan, ja Finlayson Tampereen historiaan. Tehdas kasvoi suureksi Wilhelm von Nottbeckin ollessa patruunana. Hän aloitti Niittyjuhla-perinteen eli piti työväelleen ja heidän perheilleen sen ajan työ-päivän ohjelmineen ja tarjoiluineen, kertoo Tampereen Kulttuuriyhdistyksen puheenjohtaja **Ulla Kaarina Mäkelä**, joka toimi tapahtuman juontajana.

– Saamme kiittää Nottbeckeja myös Finlaysonin kirkosta, Finlaysonin palatsista, Milavidasta ja Liehlahden kartanosta. Jopa Keskustorin suihkulähde on patruunan lahjoittama.

Osa juhlan osallistujista on pukeutunut vanhan ajan asuihin, jotka vuokrataan Tampereen Työväen teatterista.

– Kulttuuriyhdistyksen toimintaa sponsoroii Varma, jonka tuella muun muassa maksamme pukuvuokrauksen. Joillakin on omasta takaa vanhoja asuja. Muutkin saavat ilomieliin tulla paikalle epookin henkeen sonnustautuneina, esimerkiksi kukkahatussa, kannustaa Mäkelä.

”Patruunapari” saapuu tapahtumaan hevoskiesseillä. Juhlapuheen pitää Tampereen taidemuseon johtaja Selma Green. Musiikista vastaavat Kotkien puhallinorkesteri sekä Marko Tuupainen, laulu, ja Juhana Mattila, piano. *Niitty-juhla*-runon lausuu Mikko Lavijärvi.

Ohjelma jatkuu Finlaysonin kirkossa konsertilla, jossa esiintyvät Piia Rytönen, sopraano, Veli-Pekka Varpula, tenori, ja Sauli Lämsä, piano.

Tampereen kulttuuriyhdistyksen järjestämä tapahtuma on kaikille avoin. Tapahtumaa tukee myös Tampereen kaupunkikulttuuriyksikkö, ja yhteistyökumppaneina ovat muun muassa Milavida, Finlaysonin kirkko, Galleria Himmelblau ja Tallipiha.

Niittyjuhlat 13.8. klo 13.40 Väinö Linnan aukiolla. Konsertti klo 16 Finlaysonin kirkossa, vapaa pääsy.

Tampereen seurakuntien Niittyelokuuhla lapsiperheille 13.8. klo 11–16 Finlaysonin kirkossa. Lisää sivulla B 1

Kuva: Tampereen kulttuuriyhdistyksen arkisto

”Patruunapari von Nottbeck” saapuu tänäkin vuonna viettämään Niittyjuhlaa 13. elokuuta Finlaysonille. Tapahtuma on avoin kaikille.

Viimeinen ateria -näyttely tuo esiin riippuvuuksia

Tampereen A-Kilta-yhdistyksen Katukilta-hankkeen (2021–2024) työstämä valokuvanäyttely Viimeinen ateria tuo esille yhteiskuntamme monia riippuvuuksia.

Projektin alkoi syksyllä 2021 yhteistyössä palkitun valokuvaajan Juhamatti Vahdersalon ja Tampereen Vanhan kirkon papin Olli Viljakaisen kanssa.

Näyttelyn sisältöä ja tuotoksia on ollut tekemässä useita Katukilta-hankkeen toimintaan osallistuneita henkilöitä, joista on lopulta muotoutunut ryhmä nimeltä Kööri.

Ryhmä kiinnostui tuomaan taiteen kautta esille tabuina pidettyjä aiheita, joita varjostavat monet stigmat ja vanhahtavat ajatusmallit. Ryhmällä heräsi teemasta monenlaisia ajatuksia ja kysymyksiä, miten riippuvuuden saisi näkyväksi taiteen kautta.

Näyttelyn pääkuvan inspiraationa toimii Leonardo da Vincin maalaus *Viimeinen ehtoollinen*. Alkuperäistä kuvaa mukailleen ryhmä suunnitteli ja kuvasi kaksitoista riippuvuutta kuvaavaa hahmoa. Kööriin tuottamissa kuvissa on käytetty myös tekoälyä. Kokonaisuudessaan näyttely koostuu 28 kuvasta sekä lauluista ja runoista.

”Projektissa konkretisoituu ajatus siitä, että kulttuuri edistää kansanterveyttä”, kommentoi Juhamatti Vahdersalo. Kuvausten kohtaamisista hän kuvaa lämpöisiksi. Eritoten Vahdersalolla olivat jääneet mieleen hyvä yhteishenki, yhdessä ideoiminen ja rohkea heittäytyminen taiteen alttarille.

Näyttely on nähtävissä 13.8. saakka Kirjastotalo Laikun aulagalleriassa

Pohjois-Namibiassa Angolan rajalla asuvat dhimbat, yksi maan vähemmistökansoista. Se ei saa vielä opetusta äidinkielellään kouluissa.

Dhimbat ovat luonnonvaraisia paimentolaisia, mutta ovat asettautuneet asumaan kylänsä, sillä he myös viljelevät maata, muun muassa mahangu-hirssiä, maissia ja muita kasveja.

Dhimbaa äidinkielenään puhuvia asuu Angolassa noin 18 000 ja Namibiassa noin 7000. Joissain kylissä aikuisista jopa 90 prosenttia saattaa olla lukutaidottomia.

Dhimbat ovat alun perin kotoisin Angolasta, ja kansan nimi tarkoittaa taakse jätettyjä. Tästä on tullut kansallinen narratiivi dhimboille, ja he kokevat olevansa syrjäytettyjä kansaa.

Dhimban kielellä ei ole virallista asemaa Namibiassa. Monen dhimban koulutie onkin päätynyt siihen, ettei opetusta ole saanut omalla äidinkielellä.

Perinteinen paimentolaiselämä ei vaatinut dhimboilta lukutaitoa tai koulutusta. Ilmastonmuutoksen myötä tilanne on kuitenkin muuttumassa.

Alueet kärsivät pitkistä kuivista jaksoista, ja mahangu-hirssi ja karja kuolevat. Perinteinen elämäntapa ei enää voi elättää paimentolaiskansaa. Dhimbat ovat pakotettuja etsimään uusia tapoja selviytyä. Lukutaidottomana kansana mahdollisuudet ovat kuitenkin rajallisia.

Dhimbat ovat jo matkalla perinteisestä kulttuuristaan uuteen vaiheeseen, johon kuuluvat koulutus ja säännöllinen työ kaikkine mahdollisuuksineen. Dhimban kielellä on jo olemassa Uusi testamentti ja jonkin verran omaa kirjallisuutta.

Lukutaitoa omalla kielellä

Tällä hetkellä Namibiassa ja Angolassa toimii 10 lukutaitoluokkaa dhimban kielellä. Uusia luokkia valmistellaan

Dhimban kielellä ei ole virallista asemaa Namibiassa. Monen dhimban koulutie onkin päätynyt siihen, ettei opetusta ole saanut omalla äidinkielellä. Suomen Piipliaseuran lukutaitohankkeet tukevat vähemmistöjä Afrikassa, sillä lukutaito on jokaisen perusoikeus.

Kuvat: Suomen Pipliseura

Christa Jacob toimii lukutaito-opettajana Opuwon kaupungissa. Hänen oppilaansa ovat hyvin motivoituneita opiskelmaan.

Lukutaitoa Namibian dhimba-kansalle

tälle vuodelle. Tämä on ensimmäinen kerta, kun lukutaitoa opetetaan tällä kielellä.

Suomen Pipliseura aloitti lukutaitotyön alueella vuonna 2019. Projekti alkoi aapisen luomisella yhdessä dhimbojen kanssa. Syntyi ensimmäinen dhimbankielinen aapinen, johon valittiin kansalle tuttuja tarinoita ja sanoja. Opettajina lukutaitoluokissa toimivat paikalliset koulutetut opettajat.

Pipliseuran lukutaitohankkeet tukevat vähemmistöjä, sillä lukutaito on jokaisen perusoikeus. Tutkitusti omakielinen opetus tuottaa parhaita oppimistuloksia. Maailmassa on yli 773 miljoonaa lukutaidotonta aikuista. Heistä valtaosa on naisia.

Pipliseuran Lukutaitoa naiselle Afrikassa -hankkeen tavoitteena on opettaa 20 000 naista lukemaan Afrikan viidessä maassa. Tyttöjen ja naisten kouluttaminen kohentaa perheiden elämää monin tavoin ja monessa sukupolvessa, sillä lukutaitoinen äiti laittaa myös lapsensa kouluun.

Ahkeraa ja sitkeää kansaa

Liitutaulu nojaa kottikärryjen päällä seinää vasten. Seitsemän neliön huoneeseen on kerääntynyt kymmenen naista. Jokainen saa vuorollaan käydä kirjoittamassa kirjaimia liidulla.

Jos epäonnistuu, saa yrittää uudestaan, ja muut oppilaat auttavat. Onnistumisille taputetaan.

– Olemme saaneet nähdä suurta iloa ja ylpeyttä. Nyt meidän omalla kielellä on oma luokka! Oppilaat ovat hyvin motivoituneita, iloitsee **Christa Jacob**, lukutaito-opettaja Opuwon kaupungissa, pohjois-Namibiassa.

Jacob vakavoituu puhuessaan kansansa yhteiskunnallisesta asemasta.

– Meidän heimomme ei ole samalla viivalla muiden heimojen kanssa. Esimerkiksi kun pitkien kuivien jaksosten aikana Namibian valtio jakoi ruoka- ja tarvikeapua, dhimbat jäivät avustuksista paitsi, kun he eivät osanneet lukea ohjeita tai kirjoittaa omaa nimeään listaan. Mielestäni dhimban kielellä pitäisi saada kouluissa opetusta, nyt se ei ole mahdollista.

Oppilaat lukutaitoluokkiin löytyivät ovelta ovelle kiertämällä sekä kyläpäällikköjen ja paikallisten seurakuntien avustuksella.

Jacob kuvailee, kuinka kansallinen huono itsetunto näkyi alkuvaiheessa.

– He uskoivat, etteivät kuitenkaan voisi oppia mitään, koska ovat vain dhimboja, eivät sellaisia kuin muut.

Jacob uskoo lukutaitoluokan voimauttavan yhteisöä.

– Tämä on askel päästä samalle viivalle muiden kansojen kanssa. Olen ylpeä dhimba. Me dhimbat olemme luonteltamme ahkeria, päättäväisiä ja ajoittain jopa itsepäisiä. Olemme sitkeää kansaa.

– Moni oppilas toivoo saavansa lukutaidon myötä työpaikan. Lukutaidon myötä ei jää neljän seinän sisälle, vaan ovet avautuvat. ♦

Hanna Paavilainen

Tampereen Eteläinen seurakunta tukee Suomen Pipliseuran Lukutaitoa naisille -hanketta Afrikassa.

Kohtaaminen on A ja O

Tasavertainen kohtaaminen on yhteisöllisyyden avainsana, arvioi Tesoman OmaNaapuri-kahvilan emäntä, yhteisökoordinaattori **Raija Kotilainen**.

Hyvinvointikeskuksen ytimessä olevan kahvilan tilat mahdollistavat ihmisten tulemisen luonnostaan toistensa luo. Katunäkymä sekä avoin läpikulkutila saavat aremmankin ohikulkijan kurkkaamaan, mistä paikassa on kyse.

Hyvinvointikeskus on toiminut vuodesta 2018 alkaen kumppanuusmallilla. Kolmanneilta sektorilta mukana on kahvilasta vastaava Setlementti Tampere. Sen arvoihin kuuluvat paikallisuus ja tekeminen tasavertaisena ihmisten kanssa.

– Järjestämme maksutonta toimintaa ihmisten hyvinvoinnin hyväksi.

Allianssi on Kotilaisen mielestä hyvä pohja tuoda yhteiseen olohuoneeseen tarjolle mitä tahansa. Keskuksessa on ollut tuolijumppaa, käsityökerhoa, musiikki- ja runoesityksiä, tansseja, digivinkkausta ja kirjastokaraokea sekä jalkautuvaa matalan kynnyksen neuvontaa.

Viime vuonna tapahtumia oli yli kuusisataa. Ihmisiä pyritään myös aktivoimaan tekemään itse.

– On kauhean kiva, jos löydetään ihmisiä, jotka voisivat vetää vaikka jonkin kerhon. Heille annetaan tilat ja mahdollisuus.

Tavoite kohtaamisesta vaikuttaa onnistuneen, sillä TAMK:n kyselytutkimuksen mukaan joka viides oli saanut uusia ystäviä jo vuoden toiminnan jälkeen.

Juoman ja leivonnaisten lisäksi avarasta tilasta löytyy Pirkanmaan hyvinvointialueen palve-

luneuvoja Annika Nurminen. Hän auttaa eteenpäin lähestulkoon missä asiassa vain. Talossa on myös esimerkiksi nuorisotoimintaa ja kirjasto.

Asiakkaita kahvilassa käy vauvasta vaariin, ja myös seurueita. Kahvila pyörii liiketoimintaperiaatteella, mutta hinnat pysyvät edullisina allianssin tuen ansiosta.

– Meille voi tulla myös omien eväiden kanssa. Toimimme julkisissa tiloissa.

Kotilaisen mielestä kahvila on paras alusta olohuoneamisen yhteisön pyörittämiseen. Juttellessa nousee esiin monia tarpeita.

– Jos ihminen tarvitsee vaikka fysio- tai ravintoterapeuttia, ohjaamme sen avun piiriin.

Ihmisillä saattaa olla todella rankkoja tarinoita, jotka alkavat purkautua kahvipöydässä. Juttusille ei kuitenkaan aleta ongelman vaan ihmisen kautta.

– Korona-aikana olimme ainoat kuulevat korvat.

Epidemian laannuttua asiakkaiksi on tullut myös entistä enemmän hyväkuntoisia eläkkeeläjiä.

Kahvilatyöntekijät ovat opastaneet ihmisiä esimerkiksi junassa kulkemiseen. Pöydissä myös tiedotetaan kaikesta alueella tapahtuvasta.

Keskuksen yhteistyö on vireää seurakuntien kanssa. Tampereen kaupungin avoin perhekerho yhdisti voimat Harjun seurakunnan perhekerhon kanssa. Nuorisotyöntekijä on ollut

kirjastossa kerran viikossa pelailemassa lasten ja nuorten kanssa, ja kanttorit ovat järjestäneet musiikkisessioita.

Kotilaisella on taustalla pitkä ura ravintola-alalla. Kun hän sai vinkin, että Setlementtiin kaivattiin henkilöä käynnistämään kahvila- ja olohuonetoimintaa Tesomalla, hän ajatteli työn olevan kuin hänelle tehty.

– Alue kiinnosti, ja halusin tehdä jotain ehkä merkityksellisempää.

Taustalla oli vapaaehtoistyötä sekä aktiivista osallistumista kuntalaisena. Kotilainen oli muun muassa jo vuosia sitten ollut mukana miettimässä, millainen ”hyviksestä” voisi tulla.

Kuntorykkelyä harrastava Raija Kotilainen on touhunnut nuorille järkevää tekemistä järjestäneessä Respect Boxing Clubin Liikuttava Kaveri -hankkeessa. Uusi rahoitus on saatu soveltavan ryhmän tukihankkeelle.

– Tesomalainen yhteisö on ihan mahtava, sanoo nykyään Epilässä asuva Kotilainen. ♦

TEKSTI: **Asta Kettunen**

KUVA: **Rami Marjamäki**

Lisää: siltalehti.fi, omatesoma.net

Tällainen kahvila pitäisi olla joka paikassa, missä on palveluita. Mihin ihmiset muuten kokoontuvat, kysyy Raija Kotilainen.

Lukijalta

Kiitos, keräys jatkuu

Silta-lehden huhtikuun numerossa vuonna 2020 tuotiin näkyväksi veteraaneille tapahtuva Lipas-keräys.

Haluan kiittää Siltaa hyvästä mainoksesta ja lehden kautta yleisöä keräykseen osallistumisesta. Kansan käsi on ollut karttuista, joten koossa on jo keräyksen Suomen ennätys, yli satakymmenen tuhatta euroa.

Keräys jatkuu edelleen, kun veteraaneja elää vielä vajaat 3000 henkeä ja veteraanien leskiä kolme kertaa 3000, joten vielä ehditään heitä huomioida.

Kiitollisena kerääjä
Paavo Närvänen

Rakkaus, väkevämpi kuolemaa

Raamatun mukaan Jumala on rakkaus. Kaikki rakkaus, jota ihminen tuntee, on jumalallista alkuperää. Käskyistään ensimmäisenä Jumala käski ihmisen rakastaa Jumalaa yli kaiken.

Jossakin vanhassa mainoksessa kehoitettiin sanoamaan se kukkasin. Näin kesällä Taivaan Isä yrittää sanoa sen ihmisille kukkasin ja kaikella muullakin elollisella runsain mitoin. Emmekä edes huomaa sitä. Ei se ole itsestään selvä asia, vaikka usein ajattelemme niin. Se on henki ja elämä, sanoi Jeesus eräässä toisessa yhteydessä.

Kaikki mitä on, ja että itsekkin olemme, on suurta lahjaa, ja suurta rakkauden osoitusta. Jospa edes osaisimme olla kiitollisia koko luomakunnasta ja osoittaa vastarakkautta Luojallemme.

Taivaan Isäkin tarvitsee rakkautta, mutta Hänelle ihminen voi osoittaa sitä vain huolehtimalla lähimmäisistään ja hänen luomakunnastaan.

Tämän pitäisi kaiketi olla meidän jokaisen elämäntehtävä, ja ensisijaisesti Suomen uuden hallituksenkin tehtävä.

Eila Kämäräinen

Mukaudummeko maailman menoon?

Kokoonnumme iloisina Tesoman raamattupiiriin kesätauon jälkeen 31. elokuuta. Luemme Raamattua, keskustelemme ja yritämme ymmärtää, miten Jumala haluaa meidän elävän.

Koemme syvää surua Harjun seurakuntaneuvoston tekemistä, Raamatun vastaisista päätöksistä vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja avioliittoon. Meitä eivät lohdata kirkonmiehen sanat siitä, että Raamattu on vanha kirja ja sitä pitää tulkita.

Raamattu on Jumalan Hengen vaikutuksesta syntynyt pyhä kirja, jonka ennusteista 80 prosenttia on jo toteutunut ja 20 prosenttia tulee toteutumaan. Raamattu on elävä tänäänkin, ja Pyhä Henki avaa sen sanomaa.

Raamattuun tutustuminen tekee meistä syntisiä, ja siitä vapautumiseen tarvitsemme Jeesusta. Ylpeys (pride) on pahimpia syntejä, ja siihenkin lankeamme. *"Pappien tulee opettaa kansalle, mikä on pyhä, mikä ei, ja opastaa sitä erottamaan saastainen ja puhdas."*

Kun kirkko luopuu ydinsanomansa julistamisesta, tila täyttyy nopeasti. Idän uskonnot vyöryvät maamme. Jooga on hindulaisuuden ydin, sen sielu.

Elämme vaikeassa ajassa, koska ihmiset ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja ovat alkaneet

Kirjoita mielipiteesi Sillan lukijapalstalle!

Kirjoita Sillan yleisönosastoon mieltäsi askarruttavasta asiasta tai anna palautetta lehdestä. Tekstin ihannepi-tuus on noin 1200 merkkiä välilyönteineen.

Lukijalta-palstalla julkaistavaksi toivottuihin teksteihin on aina liitettävä lähettäjän nimi ja yhteystiedot.

Jos haluat tekstin julkaistavaksi nimimerkillä, laita

palvoa luotua enemmän kuin Luojaa. He väittävät olevansa viisaita, mutta ovat tulleet tyhmiksi pitäessään totuutta vääryyden vallassa (Room. 1). Taistelu ajassamme on kovaa, mutta ristinkuolemallaan Jeesus on jo voittanut paholaisen vallan.

Otamme iloiten vastaan jokaisen uuden jäsenen piiriimme. Meille on helppo tulla, sillä meillä ei ole kynnyksiä. Tesoman raamattupiiri kokoontuu 31.8. lähtien torstaisin kello 10–12 Tesoman kirkolla.

Sirpa Suomalainen joukkoineen

Missä on Kikan hauta?

Olin opastetulla kierroksella Kalevankankaan hautausmaalla. Juicen haudalla käytiin, mutta ei Kikan. En myöskään onnistunut löytämään hautahaun kautta tietoa, että mistä Kirsi Sirenin hautapaikka löytyy. Osaisiko joku ystävällinen neuvoa?

Anu Kokko

Kalevankangas.fi:n kautta löytyy Kirsi Sirenin hautapaikan tietoja. Linkistä voi kuunnella myös Kikan tarinan Ahti Jokisen lukemana. Hautahaku.fi:stä tieto löytyy, kun sukunimeen lisää heittomerkin (Sirén). Kysymys siitä, voisiko nimen jatkossa löytää myös ilman heittomerkkiä, on lähetetty palvelun ylläpitäjälle.

Sari Laakso

Viestintäpalvelut

Kuva: Kai Kortelainen

Kirsi Sirénin hauta sijaitsee alueella 00, korttelissa 011, rivillä 18. Sen paikannumero on 00032.

Hengellinen tarina

– Kirsin tarina on hämmästyttävän hengellinen. Kirja on enemmänkin Kirsistä ihmisenä kuin artistina, ja hengellinen taso kulkee hänen elämässään alusta loppuun, kertoo vastikään ilmestyneen *Kikka – Traaginen tarina sisaren silmin* -elämäkerran kirjoittaja **Kai Kortelainen**.

Kikan siskon Kati Lahden tavattuaan hän ymmärsi, että Kikan tarina on kerrottu, mutta Kirsin ei.

– Tulin hänelle läheisiä ihmisiä tavattuani vakuuttuneeksi, että Kirsi itse halusi elämäntarinansa tulevan jaetuksi kaikessa kauneudessaan ja kipeydessään, "ettei kenellekään enää koskaan käy niin kuin minulle kävi". Haudalle virtaavat kukat todistavat hänen tarinansa todellakin koskettavan monia.

Kortelainen ja Lahti kertovat aiheesta Kirjojen yössä 10. elokuuta kello 16 Tampereen Akateemisessa kirjakaupassa, osoitteessa Hämeenkatu 7.

Asta Kettunen

siitä maininta tekstin yhteyteen ja käytettävä nimimerkki. Tällöin yhteystiedot jäävät vain toimituksen tietoon.

Palautetta ja lukijapostia voi lähettää osoitteisiin: toimitus@siltalehti.fi, Silta, Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä, PL 226, 33101 Tampere ja siltalehti.fi/palaute.

HENGEN LEIPÄÄ

Tiina Eskelinen

Uskonnon, elämäntutkimuksen, tiedon ja ranskan eläkeopettaja

Myönteiset tunteet kantavat koulutielläkin

Tampere on koulujen ja oppilaitosten kaupunki, ja elokuussa palataan lomilta koulunpenkille. Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset tulevat hyvinkin monenlaisista elämäntilanteista, ja paluu kouluun herättää paljon tunteita. Jännitystä on ilmassa erityisesti niillä, jotka nyt aloittavat koulutien tai tulevat uuteen opinahjoon.

Se, millaisin mielin tullaan, johtuu monista asioista. Tunteilla ja asenteilla on merkityksensä ja vaikutuksensa, niin yksilön kuin yhteisönkin kannalta.

Monien aivotutkijoiden mukaan ihmisen kehitystä eivät vieneet eteenpäin väkivaltainen eloonjäämiskamppailu ja vahvojen henkiinjääminen, vaan kyky luoda yhteisöllisyyttä ja myönteisiä tunteita.

Myönteisistä tunteista on professori G. E.

Vaillant listannut seuraavat: rakkaus, toivo, ilo, anteeksianto, myötätunto, usko, kunnioitus ja

Koulu on oppimisen ja kasvun aikaa, mutta samalla valmistautumista tulevaan.

kiitollisuus.

Toki kielteisetkin tunteet, kuten pelko ja viha, ovat väistämättömiä. Ne heräävät, kun olemassaolo on uhattuna, ja täytyy puolustautua.

Myönteiset tunteet taas edellyttävät yhteyttä ja voivat vapauttaa minän itsensä kahleista auttaen avartumaan ja kasvamaan.

On toki paljon sellaista, mikä rikkoo, lannistaa ja estää uskomasta hyvään. Niihin uppoutuminen ei kuitenkaan vie eteenpäin.

Myönteiset tunteet ovat elämää kannattelevia voimia, ja niistä Paavalikin mainitsee Uudessa testamentissa: *"Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä."* (Gal. 5:22)

Koulu on oppimisen ja kasvun aikaa, mutta samalla valmistautumista tulevaan. Kasvu lapsuudesta aikuisuuteen on prosessi; se on omien vahvuuksien ja taipumusten tunnistamista ja kehittämistä.

Se on myös valmiutta kantaa vastuuta itsestä ja yhä enemmän muista ihmisistä, eläimistä, luomakunnasta. Elämänpiiriin laajetessa vastuu kasvaa. Tähän oppija tarvitsee tukea koulussa ja kotona.

Seurakuntakin tarjoaa tukeaan. Ekaluokkalaisia kutsutaan siunattaviksi, ja isommat ovat tervetulleita lasten, nuorten ja opiskelijoiden tilaisuuksiin.

Seurakunnassa voi käsitellä niin pettymyksen, epäonnistumisen kuin kiitollisuudenkin aiheita armollisen, rakastavan Jumalan katseen alla. Siunattua koulumatkaa! ♦

Hengen leipää on Silta-lehden juttusarja, johon toimitus pyytää kirjoituksia seurakuntalaisilta sekä seurakuntien työntekijöiltä.

SATTUMUKSIA KIRKON KULMILTA

Kuva: Vappiikin kuva-arkisto/ E. M. Staf

Juhlajumalanpalvelusta koreaksi koristellussa vanhassa kirkossa.

Sata vuotta sinne tänne

Elokuun toisena viikonloppuna 1935 Tampereen seudulla vietettiin melkoisen harvinaislaatuista juhlaa: Messukylän vanhalla kirkolla eli "Mikolla" oli nimittäin puolituhatuotissyntymäpäivät.

Puoli vuosituhatta. Siis viisiasataa vuotta. On siinä rakennuksella ikää!

Ihan syystäkin juhlat olivat kaksipäiväiset: lauantaina 10. elokuuta aloitettiin, sunnuntai 11. elokuuta oli pääpäivä, ja menot ulottuivat Messukylän uudellekin kirkolle asti.

Ohjelmaa oli tietysti monenmoista: urkujen soittoa, puheita ja totta kai jumalanpalveluksia, joista ainakin sunnuntainen välitettiin kovaäänisillä kirkon pihallekin. Ihan oikein nimittäin arvattiin, ettei koko juhlaväki mitenkään mahtuisi sisälle.

Juhlien sijoittaminen juuri elokuun alkuun tuskin johtui historiallisen tarkkuuden tavoittelusta – eihän kukaan kirkon valmistumishetkeä päivän päälle tiennyt – vaan ehkä ennemminkin pyrkimyksestä maksimoida juhlien onnistumismahdollisuudet. Olihan sopivan säätötilan todennäköisyys tuolloin suurin piirtein niin hyvä

kuin se Suomen oloissa voi olla.

Juuri vuoden 1935 valinnalle juhluvuodeksi sen sijaan oli historiallinen pohja: kirkkoa korjattaessa vuonna 1796 kuoriaidasta oli nimittäin löytynyt vuosiluku 1434, jota *Aamulehden* juhla jutun mukaan pidettiin kirkon "todennäköisimpänä rakennusvuotena".

Ministeri E. Linna tosin esitti Messukylän historiaa käsittelevässä juhlapuheessaan varauksia: vuosiluku saattoi merkitä myös kivisen sakariston rakennusvuotta, ja itse kirkko oli ehkä uudempaa perua.

Yhdenlainen vuosiluku oli joka tapauksessa tiedossa, ja sitä saattoi käyttää juhlinnan perusteena. Ainakin se liittyi asiaan!

Paitsi että hetkinen! Jos vuosi 1434 oli lähtökohta, niin eikö kirkolla vuonna 1935 olisi ollut ikää jo puolituhatta vuotta ja noin yksi auringonkierto päälle? Eikö juhlissa olisi pitänyt olla kyse *501-vuotisjuhlista*?

Tämä epätarkkuus oli osunut myös aikalaisten silmään, ja *Aamulehden* pakinoitsija Salamooni selitti sen ilmentävän ihailtavaa hämäläistä hätäilemättömyyttä. Hänen mukaansa juhlaa vietettiin

"mieluummin vuotta myöhemmin, jotta tietäisimme, että nyt se vanha kirkko ainakin on *varmasti* niin vanha kuin sanotaan".

Selitys tuokin! Mutta kuten Linnan puheesta jo ilmeni, sanan "varmasti" käyttäminen kirkon iästä puhuessa oli vähän uskallettua.

Nykyisen käsityksen mukaan vuoden odottelu ei nimittäin tehnyt kirkon puolituhatuotisuudesta sen varmempaa: tätä nykyä arvioidaan, että kivikirkko rakennettiin vuosien 1510 ja 1530 välillä, ja vuosiluku 1434 viittaisi kivikirkkoa edeltäneen puukirkon rakentamisen tai sen sisustamisen ajankohtaan.

Näin laskien kivikirkolla olisi siis ollut elokuussa 1935 ikää vasta reilut neljäsatavuotta, ja juhlinnassa oltaisiin hitauden sijaan oltu hätäisiä, oikein huolella.

Mutta samapa tuo: sata vuotta sinne tänne – pääasia, että juhlittiin. Ja nykytiedon valossahan nyt voisi juhliä uudestaan! ♦

Lähteet: *Aamulehti* 11.8. ja 12.8.1935; Hiekkänen, Markus: *Suomen keskiajan kivikirkot* (SKS 2021).

KOLUMNI

Ville Vuolanto

Kirjoittaja on historian-tutkija, joka tutkii toivoa antiikissa ja varhaiskristillisyydessä.

Kuva: Rami Marttama

Toivon syksy

Usko, toivo ja rakkaus. Kristillisen elämän peruskivistä ja hyveistä jää toivo usein uskon ja rakkauden varjoon. Jos ihminen pelastuu yksin uskosta, ja rakkauden kaksoiskäskeyn sisältyy kaikki mitä tarvitaan maanpäälliseen hyvään elämään, mitä sijaa ja merkitystä jää toivolle?

Moni asia aiheuttaa toivottomuutta tässä ja nyt. Tämä on osa elämää. Oma taloutemme tai terveytemme ehkä horjuu, masennus iskee työkiireiden keskellä tai työttömänä, läheisellä menee vielä huonommin.

Laajemmin: ihmisten välillä vallitsee epäluulo ja katkeruus, ilmastonmuutos näkyy jo Suomessakin sään ääri-ilmiöissä, naapurimaa käy hyökkäyssotaa. Jos toivottomuus pääsee voitolle, ahdistumme, masennumme, menetämme elämänhalun.

Mutta toivo on mahdollisuuksien näkemistä, epätoivonkin keskellä. Toivo rohkaisee toimintaan, toivo antaa luottamusta tulevaan, siihen, että jotain parempaa sopii odottaa. Toivo antaa voimia ja merkitystä elämään.

Kun katsomme ympärillämme, niin huomaamme, että verrattuna menneisyyteen asiat ovat menneet kohti parempaa: elämme onnellisempina ja kauemmin, väkivallalta ja nälänhädiltä suojassa, terveempinä ja paremmin hoidettuina. Suruja ja murheita ei ole enempää kuin aiemmin – vaikka

Kun annamme toivon ruokkia tekoja, ja tekojen ruokkia toivoa, seuraa hyvän kierre.

saammekin tietoa niistä paljon enemmän ja nopeammin kuin aiemmat sukupolvet. Jotkut maalailevat uhkakuvia yhteiskuntamme ongelmista – mutta menneisyyteen verrattuna paniikkiin ei ole aihetta.

Toivon lähteitä löytyy sieltäkin, missä ei toivoa tunnu olevan. Pieniä arkisia asioita: ruoho kasvaa, välillä aurinkokin paistaa. Pienen ystävälliset teot toisille, ja toisten teot meille. Kun annamme toivon ruokkia tekoja, ja tekojen ruokkia toivoa, seuraa hyvän kierre. Suurempia asioita: sukupolvien ketju, kun omat tai sukulaisten lasten varttuvat. Merkitykselliset tekemme, jotka joku muistaa – tai jotka sulautuvat yhteiseen kokemukseen, ja jatkavat meille tärkeitä asioita ja ajatuksia eteenpäin.

Toivossa on keskeistä suhde toisiin ihmisiin, yhteisöön, yhteiskuntaan, ihmiskuntaan. Toivoa on, kun emme pelkää tulevaisuutta. Toivon syksyä seuraa kevät.

Kristityillä on lisäksi vielä erityinen toivon lähde: luottamus Jumalaan. Palaan alun kysymykseen: mihin toivoa tarvitaan kristityn elämässä? Toivo laittaa ihmisen liikkeelle. Kristitylle pelastuksen toivo on se voima, joka ajaa toimintaan, toteuttamaan rakkauden kaksoiskäskeyä tässä ja nyt. Toivo yhdistää uskon ja rakkauden. Toivo luo sillan tämän hetken ja tulevan välille, Jumalan ja ihmisen välille.

Jos et jaksa uskoa, toivo. ♦

Tampereen seurakunnissa vietetään nyt toivon vuotta.

Kolumnistien esittelyt ja kommentointi: siltalehti.fi/puheenvuorot

SILTA

siltalehti.fi

10. vuosikerta

• Kustantaja / julkaisija:

Tampereen ev. lut. seurakunnat

• Toimitus:

päätoimittaja Kirsi Airikka 050 381 0970,

toimitussihteeri Asta Kettunen 050 438 2716,

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

• Kaupalliset ilmoitukset

Tamperelainen – ilmoitusmyynti

Tero Taipale, 040 641 1163

tero.taipale@tamperelainen.fi

Aineistot: tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi

Mediamyynti Sacrum-Kotimaa Oy

Pirjo Teva p. 040 680 4057, Juha Kurvinen p.

040 665 5983, s-posti: etunimi.sukunimi@kotimaa.fi

• Jakelu: Tamperelainen.

Jakelupalautte: jakelupalaute.fi/silta tai

Suomen Suoramainonta Tampere, 040 085 9766

• Tilaukset: sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

• Taitto: Timo Saarinen/ pelagus.fi

• Painosmäärä: 93 000 kpl

• Paino: Sanoma Manu, Tampere

• ISSN: ISSN 2342-0979 (painettu),

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

• Seuraavat lehdet ilmestyvät:

ke 6.9., aineisto viimeistään 16.8.

ke 4.10., aineisto viimeistään 13.9.

Kuva: Kari Dahström/Pyynikin kesäteatteri

Tom Lindholm tekee vakuuttavan roolityön räätäli Halmeena Täällä Pohjantähden alla -näytelmässä.

Täällä pohjantähden alla koskettaa

Pentinkulman väki palaa Pyynikille 30 vuoden tauon jälkeen. Luvassa on Väinö Linnan teokselle uskollinen, visuaalisesti tyylikäs, koskettava ja elokuvallinen teos Täällä pohjantähden alla, joka jatkaa Linnan teosten esittämisen perinnettä Pyynikin kesäteatterissa.

Näytelmän uudesta käsikirjoituksesta vastaa Sami Keski-Vähälä ja sen on ohjannut Antti Mikkola. Uudessa versiossa ei korostu joukkovoima, vaan keskiöön nousevat henkilöiden tunnemaisemat.

Sukupolvesta toiseen Täällä Pohjantähden alla on hurrannut lukijansa tarkalla, hersyvällä ihmiskuvallaan ja runsaalla henkilögalleriallaan. Monille teos on ollut port-

ti sisällissotamme kuvastoon ja erityisesti köyhälistön aseman ymmärtämiseen.

Tänään teosta katsotaan eri silmin. Vaikka menneisyyden arvet ovat haalistuneet, koko maailma on jälleen katastrofin kynnyksellä. Koskeloiden perheen näkökulmasta katsotaan sekä kansamme historiaa että tunnustellaan nykyisyyttä.

Näyttämöllä nähdään rakastettuja tamperelaisia näyttelijöitä sekä uusia nuoria lupauksia. Noin 30 vuotta sitten Kalle Holmbergin ohjauksessa Akseli Koskelaa näytteli nuori Esa Latva-Äijö, joka tällä kertaa astuu isän rooliin Koskelan Jussiksi.

Näytelmän rooleissa on 13 ammattinäyttelijää, ja sivurooleissa vuorottelee 19 Nokian Etunäyttämön harrasta-

janäyttelijää. Esityksen kaikki näyttelijäsuoritukset ovat vertaansa vailla, mutta erityisesti hahmoina mieleen jäävät Vernerin Liljan Akseli Koskela, Samuli Mujeen Laurilan Anttoo, Petra Aholan ruustinna Ellen Salpakari, Tom Lindholmin räätäli Halme ja Aimo Räsänen Otto Kivi-vuori.

Näytelmä on Pyynikin kesäteatterin, Tampereen Teatterin ja Tampereen Työväen Teatterin yhteistuotanto. ♦

Kirsi Airikka

Täällä pohjantähden alla -esityksiä 12.8. saakka Pyynikin kesäteatterissa. Esityksen kesto noin kolme tuntia, sisältää väliajan. Ikäsuositus yli 12-vuotiaille. Ensi-ilta 9.6.2023, esitykset 8.6.-12.8.2023.

Mitä maa puhuu?

Kristillistä luontosuhdetta etsimässä

Pauliina Kainulaisen kirja *Metsämaja – luontomietiskelyjä maan kielellä* (Kirjapaja 2023) kuulostele yhteyttä luomakuntaan.

Kirjoittajan mukaan kaikki tekstissä ehdotettu on tarkoitettu hoksauttamaan, miten hengellisyttä voi elää avoimesti taivaan alla. Mietiskelyt on tarkoitettu myös heille, jotka kaipaavat uutta näkökulmaa siihen, mistä kristillisessä perinnössä pohjimmiltaan on kyse.

Kainulainen antaa evästä miettimään, millainen olisi todellinen kristillinen suhde luontoon. ”Selainen, jossa luonnon viisauden kunnioittaminen ja luomakunnan rakastaminen eivät jäisi teorian tasolle vaan konkretisoituisivat radikaalin kokonaisn tavoin. Kristinuskon tulee olla vapautusliike, sen riiteissä ja toiminnassa on oltava myös yhteiskunnallista särmää.”

Kirja tarjoaa runollisia ilmauksia, rukouksia ja jopa reseptin. Se kannustaa näkemään uusin silmin esimerkiksi kasvit. Vaatimattomuuden aika saattaa olla palanut, ja pienetkin teot voivat olla merkityksellisiä.

Kainulainen huomauttaa, että myös kristilliseen ja kristilliseen mystiikan perinteeseen on aina kuulunut taju luomakunnan py-

hydestä. Hänen mielestään mystiikan ulottuvuutta kaivataan kipeästi, jotta kristillinen usko elävöityisi ja saataisiin mukaan kamppailuun paremman tulevaisuuden puolesta.

Mikä tahansa paikka voi olla erityinen, pyhä. Mättäällä vietetty suruhetki saattaa tarjota tukevan elämän vaikeissa tilanteissa.

Kalliomaalausten äärellä teksti pohdiskelee toisenlaisen todellisuuden olevan läsnä pyhissä paikoissa jollain vaikeasti määriteltävällä tavalla.

Teos on ymmärtäväinen ja lempeä esimerkiksi heitä kohtaan, jotka eivät voi surra julkisesti, tai jotka ovat tehneet jotain todella pahaa. ”Kytkeydy ajan ja paikan ylittävään rakkauteen”, teksti kehottaa.

Kiitosrukous toteaa: *Metsän Luoja, rakas Kristus, Henki kaikessa hengittävä, kiitos tästä yhteydestä kaiken olevan kanssa.* ♦

Asta Kettunen

”Tietoisuus toisenlaisen todellisuuden läheisyydestä on elintärkeä, jotta jaksat tämän ajan paineiden keskellä.” Tämä on yksi Pauliina Kainulaisen kirjan anneista.

Kuva: Hannu Jukola

KESÄSPIRIT

*Kohtuullinen elämä.
Kohtuuton armo.*

HENGEN UUDISTUKSEN KESÄJUHLA 4.-5.8.2023
LEMPÄÄLÄN IDEAPARKISSA JA VERKOSSA

Millaiseen elämäntapaan tämä aika meitä haastaa?

Miten löytää Pyhän Hengen voima ja palvella hänen lahjoillaan?

Katso ohjelma: hengenuudistus.fi/kesaspirit

YHTEISTYÖSSÄ TAMPEREEN, LEMPÄÄLÄN JA SÄÄKSMÄEN SEURAKUNNAT

Ilmoitusmyynti

Tero Taipale p. 040 641 1163
 etunimi.sukunimi@tamperelainen.fi
 tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi

Konserttitarjotin

ImproFlow-äänimaisemia ja laulun hoivavoimaa

Multi-instrumentalisti **Hale Heikkilä** tuo Pispalan kirkkoon ImproFlow -äänimaisemia ja musiikkia Suomen luonnosta lauantaina 26. elokuuta kello 19.

– Hale Heikkilän musiikki soi teemoja läsnäolosta, levosta ja hengittämisestä vapaasti, soivasta tilasta, johtava kanttori **Tarja Laitinen** kertoo.

Heikkilä rakastaa liikkua luonnonäänen, kulttuuriperinteiden, aikakausien ja tapojen välillä unohtamatta elektronisen musiikin mahdollisuuksia.

Hän luo musiikkia ja tuottaa ääntä intuitiivisesti laulaen ja soittaen selloa sekä kosketin- ja rytmisoittimia. Musiikin sointivä-

reissä voi kuulla ikaikäisiä rytmikoita, monikerroksellisia kudelmia, elämän kiitoslaulua ja Lapin maisemien kaikuja.

Hale Heikkilä on tehnyt yhteistyötä muiden musiikin ammattilaisten kanssa tempelipelimannina, kapellimestarina ja kuoronjohtajana, duetoinut sekä soittanut eri kokoonpanoissa. Akateemiset opinnot niin kirkkomusiikissa kuin solistinakin ovat tuoneet pohjan intuitiivisesti syntyvän musiikin kanssa työskentelemiseen.

”ImproFlow-konsertissa äänimaisemat ja musiikki johdattavat ainutlaatuisen hetken kokemukseen. Ota tyyny, makuualusta ja torkkukeitto mukaan ja tule kokemaan konsertti uudella tavalla”, Heikkilän konserttiedoissa kehoitetaan.

Kuva: Markus Pentikäinen

”Rakastan työskennellä yhteyksissä, joiden tarkoitus on lisätä myötätuntoa, vahvistaa kokijan omaa sisäistä ääntä eli intuitiota, ja auttaa löytämään oma sisäinen viisaus”, Hale Heikkilä kertoo.

Kuva: Heikki Tuuli

Vox Silentii (Johanna Korhonen, Hilkka-Liisa Vuori) on 1992 perustettu laulu-yhtye, joka esittää, tutkii ja opettaa keskiaikaista kirkkolaulua. Yhtye on vuosien varrella äänittänyt 15 cd-levyä.

Hoivamusiikkipäivä

– Sunnuntai 27. elokuuta on oikeastaan hoivamusiikkipäivä Pispalan kirkolla. Kello 11 Soivaa hoivaa -messu on selkokielen, ja hoivamusikanteja on siinä musisoinnassa, Tarja Laitinen mainitsee.

– Kirkkokahveilla kuullaan Vox Silentiiin hoivamusiikkityöstä Helsingin alueella ja tiedotetaan myös Soivaa hoivaa -toiminnan tulevista valmennuksista vapaaehtoisille.

Oman elämäni laulut -esitelmässä **Hilkka-Liisa Vuori** ja **Johanna Korhonen** kertovat vetämästään, Uudenmaan liiton rahoittamasta kaksivuotisesta Laulunvoimaa-hankkeesta. Siinä laulu on hoivan väline.

Hankkeen myötä Vuori ja Korhonen ovat kiertäneet kolmessa hoivapaikassa pääkaupunkiseudulla. Kokemukset ovat hyviä, ja he haaveilevat, että hanke saisi jatkoa, joka mahdollistaisi henkilökunnan kouluttamisen.

”Laulu on työntekijöille upea apuväline. Hoivalaulussa ei äänellä eikä sävelellä ole mitään väliä. Välittäminen ja läsnäolo ovat tärkeintä.”

Kello 14 Yhteislauluissa lauletaan hoivamusiikkihetkissä käytettyjä lauluja. Mukaan saa ottaa oman soittimenkin, ja tulla musisoimaan.

Kello 18 kirkossa soivat vielä Lohdun ja levon laulut.

– Tässä konsertissa myös yleisö pääsee osallistumaan ja kokemaan, kun osassa lauluista on mahdollisuus laulaa mukana, Laitinen kertoo.

Vox Silentii on vuonna 1992 perustettu yhtye, joka on erikoistunut gregoriaaniseen lauluun, rukouslauluun. Hilkka-Liisa Vuori on koulutukseltaan musiikin tohtori, ammatiltaan keskiaikaista kirkkolaulua ja synnytyslaulua opettava, laulava ja tutkiva pedagogi. Johanna Korhonen on koulutukseltaan ja ammatiltaan toimittaja ja kirkkolaulaja.

Näin he kuvaavat musiikkiaan: ”Musiikki meille on resonanssia ja harmoniaa. Soittimenamme on keho. Harjoittellessamme uusia lauluja pohdimme niiden sointia meissä, sävelten suhteita toisiinsa ja niiden liikettä suhteessa kehoon ja tilaan.

Olenaisena puolena rukouslauluissa on teksti. Sävelmät palvelevat tekstin merkitystä.”

– Illan ohjelmisto koostuu psalmeista antifoneineen, pienistä gregoriaanisista lauluista, vokaaleista ja kahdesta tuutulaulusta, Vuori kertoo.

– Kaikkeen lauluun saa halutessaan liittyä mukaan sanoin tai hyräilyin. Saa myös vain levätä ja kuunnella, antaa hengityksensä laulaa hiljaisuudessa.

Tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Edelläkävijänä 140 vuotta

Ylioppilaskunnan Laulajien 140-vuotisjuhla-vuosi jatkuu viikon mittaisella kiertueella, joka saapuu Tampereen tuomiokirkkoon keskiviikkona 6. syyskuuta kello 19. Kuoroa johtaa sen taiteellinen johtaja Pasi Hyökki.

Kiertueen ohjelma on koottu kokonaan kuoron kantaesittämistä kappaleista. Varhaisimmat niistä ovat 1800-luvun lopulta ja tuoreimmat tämän vuoden huhtikuun juhlakonsertista.

Tyylilajitkin vaihtelevat kansallisromantiikan klassikoista nykymusiikin taiturimaiseen sävel-

litteluun, viihdemusiikin suosikkeja unohtamatta.

Mukana yhteistyössä on Mieskuoro Euga, jota johtaa Visa Yrjölä.

Liput 32/16 €, lippu.fi

Maamme vanhin suomenkielinen kuoro on perustettu vuonna 1882.

Toivo soi Aleksanterissa Tapahtumien yönä

Elokuun 10. päivän iltana Aleksanterin kirkossa järjestettävä Toivonmessu on saanut nimensä **Arja Korisevan** laulusta *Leipää, lempee, lämpöä*. Koriseva on solistina ja esilaulaa messussa, joka järjestetään Tapahtumien yönä. Illan lauluissa pääosassa on toivo.

– Olen valinnut laulut siten, että niissä on voimaa, toivoa ja valoa tuovia teemoja, Arja Koriseva kertoo.

Tilaisuutta tuottava Timo Saarinen luonnehtii Toivonmessua matalan kynnyksen messuksi.

– Toivonmessu ei ole Tuomasmessu, mutta siinäkin on paljon musiikkia. Ilta tulee olemaan konsertin ja jumalanpalveluksen yhdistelmä, hän sanoo.

Olenaisia oivalluksia

Kaikkiaan lauluja on 15. Osa on Korisevan omaa tuotantoa, kuten laulut *Puhun pienillä kirjaimilla* ja *Viiva ovenpieleen*. Yhdessä lauletaan virsiä ja muun muassa *Toivotaan, toivotaan* (*Que sera*).

– Koetan luoda positiivisen tunnelman, jossa jokainen voisi kohdata ajatuksensa rauhassa ja hiljentyä hetken kuulostelemaan itseään, sanoo Arja Koriseva.

Hän ehdottaa, että messussa voi pohtia omaa vointia, elämäänsä ja onnellisuuttaan juuri nyt.

– Onko minulla joku, joka minua kuulee, ja johon voin luottaa? Mitä minä toivon, Koriseva herättelee.

Toivon mahdollisuuteen Koriseva uskoo vahvasti.

– Toivo on olemassa aina. Se on mielessä silloinkin, kun erilaiset elämäntilanteet ja hetket tuntuvat raskailta ja vaikeilta voittaa. Toivossa on hyvä elää, kuuluu vanha sanontakin, hän perustelee.

Me myös tarvitsemme toivoa – aina ja juuri nyt.

Kuva: Petri Aho

Kun mielen voittaa toivo, tulevaisuus näyttää valoisammalta. Sen myötä toimimme niin, että elämä olisi helpompaa ja oikeudenmukaisempaa meille kaikille, sanoo Arja Koriseva.

– Maailmassa ja ihmisten elämässä on paljon epävarmuutta, turhautumista, pelkoa ja tietämättömyyttä. Toivo antaa rauhaa ja voimaa uskoa tulevaan ja auttaa voittamaan pelkoa ja ahdistusta. Toivo antaa positiivista voimaa ja motivaatiota kaikkeen, Koriseva muistuttaa.

Toivonmessun musiikista yhdessä Kori-

sevan kanssa vastaavat pianisti Minna Lintukangas sekä Mika Hakala, joka soittaa harmonikkaa, saksofonia ja kitaraa. Tilaisuudessa puhuvat Vesilahden seurakunnan kirkkoherra Harri Henttinen ja Tuomiokirkkoseurakunnan pappi Meri Ala-Kokko.

Tuomasyhteisön vapaaehtoiset ovat mukana messutiimissä. Kolehti kerätään Tam-

pereen seurakuntayhtymän kautta Ruokapankille.

Elisa af Hällström

Toivonmessu Aleksanterin kirkossa Tapahtumien yönä 10.8. kello 19. Ovet avataan tuntia ennen messun alkamista.

Konsertteja 2.8.–6.9.2023

Lounasmusiikkia

ke 2.8. klo 12 Aleksanterin kirkko
Iiro Komulainen, piano
Vapaa pääsy

Katedraali.org – Musiikkia uruille

to 3.8. klo 19 Tuomiokirkko
Melissa Dermastia
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Säveliä vihreiltä nummilta

la 5.8. klo 17 Vanha kirkko
Tampereen huiluklubin soittajat
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Iltapäivän urkumusiikkia

su 6.8. klo 13–13.30 Tuomiokirkko
Loviisa Tuomisto, urut
Vapaa pääsy

Syksy Dresdenissä

su 6.8. klo 18 Aleksanterin kirkko
Wanhankaupungin Juhlan päätös
Pirkanmaan Barokki,
johtaa Aira Maria Lehtipuu
Tampere Cappella,
johtaa Markus Yli-Jokipii, solisteina Tuiki Järvensivu ja Teppo Lampela
Ilpo Laspas, urut
Auvo Vihro, kertoja
Liput 35/30/12 € tiketti.fi

Musiikkia luostarin puutarhassa

su 6.8. klo 20.30 Viinikan kirkko
FINESTre -jousikvartetti
Vapaa pääsy

Lounasmusiikkia

ke 9.8. klo 12 Aleksanterin kirkko
Katri Nikkanen, viulu
Kirsimarja Kiviruusu, cembalo
Mika Nikkanen, kontrabasso
Vapaa pääsy

Katedraali.org Tapahtumien Yössä

to 10.8. klo 19 Tuomiokirkko
Pauliina Hyry, urut ja Seeli Toivio, sello
Vapaa pääsy

Iltapäivän urkumusiikkia

su 13.8. klo 13–13.30 Tuomiokirkko
Hannele Mehtälä, urut
Vapaa pääsy

Katedraali.org – Musiikkia uruille

to 17.8. klo 19 Tuomiokirkko
Andrew Canning
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Kesäillan musiikkituokio – Iltatunnelmaa

to 17.8. klo 19 Viinikan kirkko
Kolmas Painos -lauluryhmä,
johtaa Sofia Sarakaila
Stiina Leinonen, säestys

Vapaa pääsy, kolehti Yhteisvastuulle

Iltapäivän urkumusiikkia

su 20.8. klo 13–13.30 Tuomiokirkko
Esa Toivola, urut
Vapaa pääsy

Sommarjazz i Viinikka kyrka

to 24.8. klo 19 Viinikan kirkko
JP Nakari trio:
Jukka-Pekka Nakari, piano ja laulu
Matias Schildt, basso
Elias Laiho, rummut
Vapaa pääsy

Stenari – Blaze and Glory

su 27.8. klo 18 Teiskon kirkko
Lisää sivulla A 20

Tyynykonsertti

ke 30.8. klo 17 Hervannan kirkko
Urkumusiikkia
Vapaa pääsy, tyyny mukaan

Musiikkia Taivaan Täydeltä

la 2.9. klo 17.30 Hervannan kirkko
Vapaa pääsy

Lounasmusiikkia

ke 6.9. klo 12 Aleksanterin kirkko
Riina Aarrevaara, piano
Vapaa pääsy

Kuva: Juso Westerlund

Sellisti Lauri Kankkusen (kuvassa) ja pianisti Matilda Kärkkäisen konsertissa *Romansseja ja surumusiikkia*, Ukraina ajatussissamme Finlaysonin kirkossa lauantaina 5.8. kello 18 alkaen voi vertailla, mitä yhteistä on Jean Sibeliuksen ja Mykola Lysenkon pianokappaleissa. Lysenko oli 1800-luvun lopussa Ukrainan musiikin keskeinen hahmo, konserttipianisti ja kansallismielinen aktivisti. Lisää: wkuhla.fi

Kuva: Asta Kettunen

Teiskon kirkko ei ole Marko Stenströmille kovin tuttu paikka, mutta toissa kesänä hän laulo siellä kappaleen ystäviensä häissä. Sunnuntaina 27.8. hän esiintyy Teiskon kirkossa kello 18 alkaen.

Maallista kirkkoon ja hengellistä elämään

Esiintyminen Teiskon kirkossa elokuun viimeisenä sunnuntaina on **Marko "Stenari" Stenströmille** vasta kolmas kirkkokeikka. Hän toivoo niitä kuitenkin lisää.

– Kirkoissa esiintyminen lähti siitä, että vanhemmalla iällä rupesin ajattelemaan hengellisiä asioita. Olen myös aina vierastanut sellaista ajattelutapaa, että on uskoa ja maallistuneita ihmisiä.

Stenströmin mukaan countrymusiikissa hengellisyys on läsnä kaikessa, mutta ei niin näkyvästi kuin gospelissa. Raja musiikkilajien välillä on kuitenkin liukuva.

– Olen omalta osaltani halunnut madaltaa muuria molempiin suuntiin. Kun esiinny kirkossa, tulen sinne tavallisena muusikkona, mutta jos heitän niin sanotun normaalin baarikeikan, siinä on myös gospelia seassa.

Baarissa esiintyessään hän käsittelee myös esimerkiksi rakkauden ja armon teemoja. Hän toivookin, ettei raja maallisen ja hengellisen välillä olisi kovin korkea.

– Maallista kirkon seinien sisään ja kirkollista siitä ulos.

Stenari ei halua kieltää kirkosta mitään musiikinlajeja. Pitkän perinteen vuoksi pohdinta siitä, mikä sopii kirkkoon ja mikä ei, on kuitenkin ymmärrettävää. Hyvä, että musiikista ylipäätään keskustellaan.

– Nyt on paljon sellaista, joka menee toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos, eikä herätä ihmisessä mitään.

Stenari pitää kirkkokeikoista etenkin siksi, että niihin ihmiset tulevat nimenomaan kuuntelemaan.

– Tykkään kertoa taustoja, peilaten niitä country-perinteeseen. Cowboy-elämästä tarinoita on kerrottu vuosisatojen ajan.

Näitä on helppo tuoda kirkkoon, sillä ne käsittelevät elämän isoja kysymyksiä.

Keikkamatkoilla on aikaa miettiä. Armo-käsitteen kanssa Stenström kertoo paineensa pitkään.

– *Älä tapa* on isoin käsky, mutta senkin rikkoja saa armon, hän pohtii.

Lapsena Marko Stenström soitti pianoa ja kitaraa, ja lukion jälkeen lähti Kaliforniaan opiskelemaan musiikkia. Tavattuun tulevan vaimonsa hän kuitenkin päätyi opiskelemaan Tampereelle.

Joitain vuosia sitten hän hyppäsi pois oravanpyörästä, työstään Tampere-talon ohjelmapäällikkönä, ja muutti Kangasalta Sahalahdelle. Sinne hän rakentaa omaa pientä ranchia.

Stenari on ollut Marko Stenströmin lempinimi lapsuudesta asti, kun Peltolammin kakaroille sukunimi oli liian vaikea sanoa.

Cowboy-meiningistä hän on tykännyt aina. 16-vuotiaana hän matkusti vanhempiensa mukana jenkkeihin: tuliaisina olivat bootsit ja Johnny Cashin kasetti, joka on tallessa vieläkin.

Kantrilaulujen aiheet ovat ensi kuulemalta kliseisiä: rakkaus, vankilat, junat ja hevoset.

– Takana on kuitenkin hienoja tarinoita. Siksi joskus sanoitukset meinaavat mennä vähän ohi englannin kielellä.

– Surullisissa lauluissa on pieni ilon pilkahdus ja iloisimmisakin surun häivähdyks.

Stenström laulaa englanniksi ja esittää omiakin kappaleita. Tuloillaan olevan levyän ensimmäinen kappale julkaistiin keuhakuussa. ♦

Asta Kettunen

Lisää: siltalehti.fi, stenari.fi

Elokuun ekovinkki:

Löydä kimppu ja asetelma luonnosta

Mieti, onko tuliaisimppu tai kesäjuhlien keskipiste aina ostettava kaupasta. Hae luonnosta kaunottaret hääkimppuun ja juhlapaikan pöydille. Tuoksua ja vehreyttä tuovat myös yrtit.

Tee kukkavarsiin suuret leikkauksipinnat viistolla viillolla nivelten väliin, jotta kimppu säilyy pitempään. Huolehdi siitä, että maljakossa varret ulottuvat veteen, lehdet eivät.

Asetelmiin ulkoa löytyy helposti aineksia, kuten käpyjä, mustikanvarpuja ja koivun tai pihlajan oksia. Pidä kuitenkin mielessä jokamiehenoikeuksien rajoitukset. Nap-paa mukaan värikkäitä puutarhakasviksia, kukkivia yrttejä, maustekasveja ja hedelmiä. Kukkasienen sijaan asetelman tueksi voi tehdä pallon oljesta tai kanaverkosta. ♦

Asta Kettunen

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki

Kuva: Asta Kettunen